

5.számú melléklet

a

03. EGÉSZSÉGÜGY ágazathoz tartozó

5 0913 03 01

ÁLTALÁNOS ÁPOLÓ

SZAKMÁHOZ

a gyakorló ápoló képzés során előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat
beszámításával

(1 éves esti tagozatos **Gyakorló ápoló Híd** felnőttképzés (3/15. évfolyam)

a központilag kiadott Általános ápoló – Gyakorló ápoló HÍD program alapján)

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Általános Ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —
- 1.9 Kizárólag okleveles technikus képzésként indítható

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A programtervben meghatározott tantárgyak, témakörök és a benne foglalt meghatározások (oktatók, elmélet/klinikai szimulációs gyakorlat/klinikai gyakorlat, óraszámok) kötelező érvényűek.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszása évfolyamonként

Az alábbi képzési időbe a tanuló Gyakorló ápoló/ Gyakorló csecsemő és gyermekápoló képzés során előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításra került.

Évfolyam		3/15.
Évfolyam összes óraszása		553
Szakmai kompetencia bővítő ismeretek	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	6
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	6
	Sejtbiológia	6
	Általános laboratóriumi alapismeretek	6
	Geriátria klinikuma	6
	Sejtbiológia II.	6
	Egészségügyi jogi esettanulmányok	6
	Tanulási terület összórása	42
Ápolói szakmai ismeretek	Sztóma ellátás és sebkezelés	49
	Klinikai táplálás	10
	Tanulási terület összórása	59
Klinikumi és szakápolástani ismeretek	Pszichiátriai betegek ápolása	17
	Neurológia és szakápolástana	18
	Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll	18
	Gyermekegyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban	27
	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	27
	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	36
	Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása	28
	Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana	35
	Gerontológia és szakápolástana	45
	Onkológia és szakápolástana	57
	Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás	39
	Kritikus állapotú beteg ellátása	42
	Klinikai gyakorlat II tantárgy	63
	Tanulási terület összórása	452
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		-

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként

Évfolyam		3/15.
Évfolyam összes óraszása		553
Szakmai kompetencia bővítő ismeretek	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	6
	Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer	
	A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók	
	Halmazállapotok, oldatok és kolloidok	
	A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok	
	Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben	
	Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek	
	Nemfémek	
	Halogén elemek biológiai jelentősége	
	Kémiai termodinamika és Reakciókinetika	
	Az elektrokémia alapjai	
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	6
	Sugárfizika alapjai	
	Röntgen képalkotó berendezések	
	Ultraszhang fizikai alapjai	
	Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés	
	Sejtbiológia	6
	A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)	
	A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása	
	A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok	
	A sejtalkotók és szerepük a sejt életében	
	A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés	
	A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)	
	A sejtpusztulás	
	Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek	
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban	

Általános laboratóriumi alapismeretek	6
A laboratóriumi munka eszközei	
Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban	
Matematikai számítások a laboratóriumban	
Oldatkészítés, oldatkoncentráció	
Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása	
Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk	
Biztonságtechnika a laboratóriumban	
Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban	
Informatika a laboratóriumban	
Minőségbiztosítás a laboratóriumban	
Geriátria klinikuma	6
Bevezetés a geriátriába	
Az idős kor jellegzetességei	
Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek	
Veszélyeztető tényezők idős korban	
Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek	
Egészség gondozás idős korban	
Idős betegek speciális ápolása	
Sejtbiológia II.	6
Sejttani alapismeretek	
Általános szövettani alapismeretek	
Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései	
Szakdolgozói etikett	
Etikai esettanulmányok	
Egészségügyi jogi esettanulmányok	6
A jog és a jogrend	
Egészségügyi jogi ismeretek	
Szociális ellátások jogi alapjai	
Jogi esettanulmányok	

Ápolói szakmai ismeretek	Sztóma ellátás és sebkezelés	49
	Krónikus sebek és ellátásuk	14
	Szakápolási specialitások a sebkezelésben	14
	Sztómaterápia	14
	Katéterezés	7
	Klinikai táplálás	10
	Táplálkozás és táplálkozási szokások	2
	Tápláltsági állapot felmérése	2
	Tápanyagok	2
	Étrend és energiatartalom	2
	Speciális étrendek és táplálási formák	2
	Tanulási terület összórászáma	59
Klinikumi és szakápolástani ismeretek	Pszichiátriai betegek ápolása	17
	Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák	1
	Szorongásos zavarok	2
	Hangulatzavarok	2
	Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok	2
	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés	2
	Személyiségzavarok	2
	Táplálkozási magatartás zavarai	2
	Organikus pszicho szindrómák	2
	A pszichiátriai betegségek	2
	Neurológia és szakápolástana	18
	Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén	2
	A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai	2
	A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása	2
	Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre -postoperatív ápolás	2
	Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén	2

Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzsmentje	2
Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei	2
Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén	2
Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása	2
Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll	18
Fertőző betegek ápolása, infektológia	7
Infektológia és szakápolástana	7
Infekciókontroll	4
Gyermekebelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban	27
Szív- és érrendszer	4
Légzőrendszer	7
Emésztőrendszer	4
Idegrendszer	4
Endokrin rendszer	4
A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban	4
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek	27
A gyermekkori betegségek sajátosságai	2
Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek	2
Átfogó neonatológia ismeretek	2
Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén	5
A koraszülött ellátás egyéb aspektusai	5
Invazív beavatkozások	5
Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban	4
Haldokló gyermek ápolása	2
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana	36
Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása	8
Sürgősségi állapotok gyermekkorban	10
Mérgezőcsecsemő- és gyermekkorban	8
Sürgősségi ápolástan gyakorlat	10

	Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása	28
	Nőgyógyászati vizsgáló eljárások	5
	Várandós gondozás	4
	Szövődményes/patológias terhesség	2
	Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek	3
	Gyerekbárát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy	2
	Nőgyógyászati betegek ápolása	12
	Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana	35
	Az Alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése	2
	Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere	2
	Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziiorvosi praxis kapcsolata	2
	A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata	2
	Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziiorvosi praxisban	2
	Háziiorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok	5
	Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)	7
	Háziiorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat	7
	A prevenció szintjei, színterei és célcsoportjai	2
	Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban	2
	Az ápolói tevékenységet támogató eszközök	2
	Gerontológia és szakápolástana	45
	Általános gerontológiai alapok	15
	Geriátriai szakápolástana	15
	Geriátriai gyakorlat	15
	Onkológia és szakápolástana	57
	Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája	3
	A daganatok szűrése és korai felismerés	4
	A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során	3
	Daganatok csoportosításának egységes rendszere	3

Daganatos betegek kezelésének lehetőségei	6
Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése	6
Onkológiai gyógyszeres ismeretek	6
Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai	12
Speciális onkológiai szakápolástan	6
Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő- és gyermekkorban	3
Bevezetés az onkopszichológiába	5
Hospice ellátás és szakápolástan, otthonápolás	39
A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története	3
A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai	3
Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége	2
Speciális klinikai és ápolási ismeretek	3
A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai	2
A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai	5
Utolsó órák ellátása, halottellátás	3
Gyász, gyásztámogatás	3
Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások	3
Szakmai gyakorlat	12
Kritikus állapotú beteg ellátása	42
Prehospitális sürgősségi ellátás	3
Intrahospitalis sürgősségi ellátás	5
Intenzív betegellátás	5
Aneszteziológia beavatkozások	3
Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata	26
Klinikai gyakorlat II tantárgy	63
Irányított gyakorlat	49
Orientációs gyakorlat	14
Tanulási terület összórászáma	452
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	-

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

Szakmai kompetencia bővítő ismeretek

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 42 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szakmai kompetencia bővítő ismereteken belül a korábban gyakorló ápolóként végzett tanuló/képzésben részt vevő kiegészíti és elmélyíti tudását az alábbi területeken:

-Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

-Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

Alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

-Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tárgyait oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

6 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik.	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektród-folyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Laboratóriumi eszközöket használja.
Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan	Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy	Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan	csoporthatár esetén.	
Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Ismeri a periódusos rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer Tudománytörténet
Mennyiségek, mértékegységek
Az atomok felépítése, az elemi részecskék
Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota
Az elemek periódusos rendszere
Az anyagmennyiség
Kémiai képlet, kémiai egyenlet

3.4.1.6.2 A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók

Elsőrendű kémiai kötéstípusok

Másodrendű kémiai kötéstípusok Molekulák

képződése

Kölcsönhatás a molekulák között

Kristályrács

Molekulapolaritás

3.4.1.6.3 Halmazállapotok, oldatok és kolloidok Az anyagok

halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői

Halmazállapot változások

Elegyek és oldatok

Oldatok összetevői

Oldódás folyamata, az oldhatóság

Az oldódást kísérő energiaváltozások

A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

3.4.1.6.4 A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok A víz

tulajdonságai Elektrolitok Savak és bázisok

Vizes oldatok kémhatásának meghatározása

Elektrolitok, elektrolitos disszociáció

Kémiai egyensúlyi állapotok

3.4.1.6.5 Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben

Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben

Alkálifémek általános jellemzői

Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

Alkáliföldfémek általános jellemzői

Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

3.4.1.6.6 Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek

Fémes anyagok jellemzői

Átmeneti fémek általános tulajdonságai

Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapi életben

Komplexbérvés

Fémkompleksek a mindennapokban

A földfémek általános jellemzői

A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapi életben

A félfémek általános tulajdonságai

A félfémek gyakorlati hasznosítása

3.4.1.6.7 Nemfémes elemek

Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban

A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai

A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságai

A foszfor előfordulása a természetben

A foszfor legjelentősebb vegyületei

A foszfor élettani jelentősége

Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői

Az oxigén előfordulása, felhasználása

Oxigén és ózon élettani szerepe

Szabad oxigéngyökök és jelentőségük

Kén fizikai és kémiai tulajdonságai

Kén előfordulása és felhasználása

Kén legfontosabb vegyületei

A kén élettani hatásai

3.4.1.6.8 Halogén elemek biológiai jelentősége

Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai

A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben

A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatásai

3.4.1.6.9 Kémiai termodinamika és Reakciókinetika A termodinamika 3 fő tétele

A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)

Reakcióhő fogalma

Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat)

A reakciók feltételei

A reakció sebességét befolyásoló tényezők

Megfordítható kémiai reakciók

A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása Katalizátor hatása

Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)

Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók

Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

3.4.1.6.10 Az elektrokémia alapjai

Az elektrokémia fogalma Mi

az elektromos áram

Első- és másodfajú vezetők

Elektródok, elektródfolyamatok

Elektrolízis

Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy

6 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók tisztában legyenek a képalkotó berendezések működésével, annak felépítésével. Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesesség alapjait.	Ismeri a főbb atomszerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére figyelmes, szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat.	
Ismerteti a röntgensugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahangdiagnosztika fizikai alapjait.	Teljesen önállóan		
Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapismeretek.	Teljesen önállóan		Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő

				programok használata.
--	--	--	--	-----------------------

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete

Atommag

Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitás

Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő

Az elektromágneses sugárzások

Keletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

3.4.2.6.2 Röntgen képalkotó berendezések

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

3.4.2.6.3 Ultrahang fizikai alapjai

Ultrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék

Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

3.4.2.6.4 Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés A

fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

3.4.6 Sejtbiológia tantárgy

6 óra

3.4.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a sejtnak, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

3.4.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

3.4.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, szerves és biokémia

3.4.6.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket.	Ismeri a növényi és állati (humán) sejtek felépítése közötti azonosságokat, különbségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára,	
Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.	Ismeri a sejt organellumokat.	Teljesen önállóan	pontos, logikusan gondolkodik A használt eszkö-	
Ismerteti a sejt alapvető biológiai funkcióit.	Ismeri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.	Teljesen önállóan	zöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.
Ismerteti a sejt különböző vizsgálómódszereit.	Ismeri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan	Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	

3.4.6.6 A tantárgy témakörei

3.4.6.6.1 A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)

A prokarióta sejt felépítése, jellemzői

Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

3.4.6.6.2 A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása

Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

3.4.6.6.3 A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok

A foszfolipid kettősréteg felépítése

A membránfehérjék

A sejtmembrán fluiditása

Transzportfolyamatok

3.4.6.6.4 A sejtalkotók és szerepük a sejt életében

A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellek és azok funkciója

A sejt váz szerkezete

3.4.6.6.5 A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés

A génexpresszió fogalma

A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe

A riboszómák szerkezete, a transzláció lépései

3.4.6.6.6 A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)

A sejtciklus fogalma, fázisai

A meiózis

A mitózis

3.4.6.6.7 A sejtpusztulás

A necrosis

Az apoptózis

3.4.6.6.8 Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek

A sejtalkotók centrifugális üledékkel történő elkülönítése (sejtfractionálás)

Fénymikroszkópia

Fáziskontraszt mikroszkópia

Elektronmikroszkópia

Citokémiai módszerek alapjai

3.4.6.6.9 Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban

Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók:

A centrifugákkal, a centrifugálással

A különböző mikroszkópokkal

Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe

3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

6 óra

3.5.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

3.5.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal

3.5.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, kórházi aszepszis, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

3.5.6.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatmérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.

Oldatokat készít.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	gondolkozik, szabályokat betartja. Feladatait pontosan, precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket.	Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással		Internetes információforrások keresése és használata.
Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.	Ismeri a biztonságtechnikai előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.5.6.6 A tantárgy témakörei

3.5.6.6.1 A laboratóriumi munka eszközei

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

3.5.6.6.2 Tömeg- és térfogatomérés a laboratóriumban

Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadék térfogatomérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai.

Használatuk szabályai

3.5.6.6.3 Matematikai számítások a laboratóriumban

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások

Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

3.5.6.6.4 Oldatkészítés, oldatkoncentráció

Az oldódás folyamata

Az oldatkészítés alapvető szabályai

Százlékos összetétel és típusai

Oldatkoncentráció és típusai

Normál oldat Hígítás,

töményítése

3.5.6.6.5 Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása Szűrés

Bepárlás

Ülepítés

Extrakció (kioldás)

Centrifugálás

Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása)

Többfázisú elegyek szétválasztása

Egyszerű és frakcionált desztillálás

3.5.6.6.6 Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk

Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek

Laboratóriumban használt szerves vegyszerek

A vegyszerek szabályszerű tárolása

3.5.6.6.7 Biztonságtechnika a laboratóriumban

Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása

Használt veszélyes anyagok kezelése

Munka a biológia anyagokkal

3.5.6.6.8 Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban

Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.

Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

3.5.6.6.9 Informatika a laboratóriumban

A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási területe.

3.5.6.6.10 Minőségbiztosítás a laboratóriumban

Minőség fogalma

Minőségbiztosítás fogalma

Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás)

Minőségbiztosítási szabványok

3.7 Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

3.7.7 Geriátria klinikuma tantárgy

6 óra

3.7.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatának szakterületeivel, ezen belül az idősgyógyászat típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet mutatóit. Ismerje meg az idősök helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősödéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

3.7.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Pszichiátria klinikuma

3.7.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit.	A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon, Népegészségügyi ismeretek.	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása.
--	---	-------------------	---	--

Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kórképektől.	Biofizika, biokémia. Anatómia- élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés. Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.	Teljesen önállóan	képessége.	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
---	--	-------------------	------------	--

Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevenció tervet összeállít és kivitelez.	A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősök testi, lelki épességét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
Ismerteti az időskori gyógyszerfelszívódási zavarokat, interakciókat.	A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idősök gyógyszerelésnek sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó dokumentációs feladatok.	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.

3.7.7.6 A tantárgy témakörei

3.7.7.6.1 Bevezetés a geriátriába Magyarország jellemző demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás

A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az időskorúak számarányának alakulása Magyarország népességén belül

A nemek arányának alakulása az időskorúak körében

A népesség előregedésének okai

A kettős öregedés értelmezése

Európai és világ trendek az időskorúak számarányában

Az előregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei

Az időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai

Az idősek helyzete a mai társadalomban

Időseket ellátó hazai intézményrendszere

A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete

A geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával

Klinikai geriátria

Geriátriai ápolás

3.7.7.6.2 Az idős kor jellegzetességei

Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

3.7.7.6.3 Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek

A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

3.7.7.6.4 Veszélyeztető tényezők idős korban

A biztonság szükségletének változása idős korban

Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők

Az időskori balesetek okai, formái

Baleseti veszélyforrások

A balesetek megelőzésének lehetőségei

Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái

Az időseket érintő családon belüli erőszak

Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői

Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében Az abúzus fogalma

Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái

Öngyilkosság okai idős korban

Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

3.7.7.6.5 Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek Keringés rendszere Idegrendszer

Érzékszervek rendszere

Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere

Zsigeri rendszer: emésztő rendszer

Légzőrendszer

Vizeletkiválasztó rendszer

Nemi szervek rendszere

Endokrin rendszer

3.7.7.6.6 Egészséggondozás idős korban

Az egészség definíciói

Ember és környezet

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban

Az egészség fenntartása

A betegségek kialakulása, rizikótényezők

Egészséges életmód összetevői

Egészségkárosító tényezők

Népegészségügyi mutatók

Egészségtudatos magatartás

A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben Az

életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása

A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések

A túlzott tápanyagbevitel következményei

Az egészséges étrend, napirend összeállítása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

3.7.7.6.7 Idős betegek speciális ápolása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében

Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása

Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás

Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása

Akut és krónikus sebek ellátása ápolása

Esések megelőzése, kezelése

Megváltozott ürítési szükséglet és megváltozott ürítés ellátása

Decubitus prevenciója, ellátása

Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban
 Segélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban

3.8 Ápolói alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja megalapozni a szakápolástani és ápolástani feladatokat, megfelelően rávilágítva milyen széles körű ismeret integrációra van szükség az ápolói hivatáshoz. Lehetővé tenni, hogy a tanuló megfelelő jogi, etikai, biokémiai, biofizikai, sejtbiológiai, mikrobiológiai, közegészségtani, informatikai, pszichológiai, népegészségtani, kommunikációs, egészségnevelési-egészségfejlesztési, egészségpszichológiai ismereteket felhasználva részt vegyen a gyógyító team munkájában.

3.8.3 Sejtbiológia II. tantárgy

6 óra

3.8.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az emberi szervezetben a sejtek, szövetek szerveket, funkcionális egységekben szervrendszereket, az emberi szervezetet alkotják. A patológiai diagnosztika ennek a legkisebb egységeire, a sejtekre és szövetekre épül. A szövettani asszisztens feladata ezeknek az emberi szöveteknek diagnosztikára való előkészítése. A tanítás célja, hogy a hallgató megismerje a szöveteket alkotó sejtek működését, biokémiai összetevőit.

3.8.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár.

3.8.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Sejtbiológia, szakmai kémia és biokémiai alapok

3.8.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elsajátítja a sejtek alkotóelemeit, szerkezetüket, és azok funkciót	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív	Digitális atlaszok segítségével sajátítja el a sejtek alkotórészeit
Megismeri a sejt életjelenségeit, azok folyamatát, összefüggéseit	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan		

Elsajátítja a sejtciklus és a sejtosztódás formáit, folyamatát, működési zavarait	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre, pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett. Folyamatos tanulásra törekszik.	
Felidézi a különböző szövettípusokat és azok jellemzőit	Ismeri a szövettani alapismereteket	Teljesen önállóan		

3.8.3.6 A tantárgy témakörei

3.8.3.6.1 Sejtteni alapismeretek

A sejt molekuláris összetevői

A sejt strukturális alapjai

A sejtmembrán.

A citolazma

Lizoszómák, mitokondriumok szerkezete, működésük

Anyagtranszport a membránon keresztül

Autofágia, heterofágia

Golgi-apparátus működése

A sejtmag szerkezete, a kromoszómák jellemzése.

Fehérjeszintézis és anyagtermelés

A sejtek mozgása

Sejtosztódás típusai, folyamata

3.8.3.6.2 Általános szövettani alapismeretek

Hámszövet jellemzői, csoportosítása.

Sejtkapcsolódási módok.

Speciális hámok.

Kötő-és támasztó szövetek jellemzői

A kötőszövetek osztályozása

Sejttípusok, sejt közötti állomány

Vér és vérképző szövetek jellemzése

Simaizomszövet, harántcsíkolt izomszövet és a szívizom jellemzői

Idegyszövet jellemzői Idegrostok

Az idegvégkészülékek jellemzői.

A szinapszis

3.8.7 Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy

6 óra

3.8.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Olyan szakemberek oktatásának szerves részét képezi, akik ismerik és

magukra nézve kötelezően alkalmazzák a betegjogokat, tisztában vannak az ellátó személyzet jogaival és kötelességével.

3.8.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3.8.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a magyar jogrendszer alapvető fogalmait, és az alaptörvényi szabályozásokat	Ismeri Magyarország alaptörvényének főbb szabályait, ismeri a jogot, a jogrendet és a jogforrásokat.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	Ismeri a jogszabályok elektronikus elérhetőségeit.
Betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó speciális jogszabályokat.	Ismeri a betegjogokat, az egészségügyi dolgozó jogait és kötelességeit, az adatvédelmi szabályokat.	Teljesen önállóan		Ismeri az elektronikus adatvédelmi szabályozást.
Ismerteti a szociális ellátások jogi alapjait.	Ismeri az állam szerepét a szociális ellátások tekintetében, felsorolja a szociális intézményeket	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a munkája során rá vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket	Teljesen önállóan		

Ismerteti a főbb szociális ellátásokat	Ismeri a szociális törvény által szabályozott ellátásokat, a társadalombiztosítási nyugellátásokat, egészségbiztosítási támogatásokat, családi ellátásokat, a gyermekvédelmi törvény és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozásokat. A közszolgáltatások rendszerét.	Teljesen önállóan	
--	---	-------------------	--

3.8.7.6 A tantárgy témakörei

3.8.7.6.1 A jog és a jogrend

Jogi normák fogalma. A jog és a jogrend fogalma, a belső jogforrások rendszere. Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek.

3.8.7.6.2 Egészségügyi jogi ismeretek

Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások. A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése. Egészségügyi sztrájkjog. Az egészségügyi dokumentáció kezelése. Információbiztonság és adatvédelem. Egészségügyi dokumentációval kapcsolatos jogok. Az idősellátás jogi vonatkozásai.

3.8.7.6.3 Szociális ellátások jogi alapjai

A szociálpolitika intézményrendszere és az állam szerepe. A szociális ellátások rendszerei: biztosítási ellátások, költségvetésből finanszírozott ellátások. A szociális szempontból főbb ellátások és jellemzőik: A szociális tv. által szabályozott ellátások, a társadalombiztosítási nyugellátások, egészségbiztosítási támogatások, családi ellátások, a gyermekvédelmi tv. és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozások. A közszolgáltatások rendszere: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei, jogi alapjai. Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk. Az állam felelőssége a lakosság egészségi állapotáért. Esélyegyenlőség biztosítása.

3.8.7.6.4 Jogi esettanulmányok

Az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó esettanulmányok és ismertetésük, az egészségügyi sztrájkokkal kapcsolatos esettanulmányok és érdekvédelmi szervezetek szerepe, a szociális ellátásokkal kapcsolatos esettanulmányok.

3.9 Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

59 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület elsajátítása során a tanuló megismeri és képessé válik az emberi test élettanikórételtani működésének értelmezésére. A különböző betegségek, kórállapotok kialakulásának, tünettaniának ok-okozati összefüggéseinek felismerésével és azok értelmezésével alkalmas lesz a kompetencia szintű betegmegfigyelésre, vizsgálatra, valamint az elrendelt diagnosztikai és terápiás beavatkozások megtervezésére és azok preanalitikai feladatainak szabályos kivitelezésére. Az elsajátított szakmai ismereteken túl mindennapi munkáját a jogi, etikai, beteg-lélektani, kommunikációs és betegdukációs ismereteinek adaptálásával, valamint a biztonságos betegellátás szabályainak betartásával végzi.

3.9.6 Sztóma ellátás és sebkezelés tantárgy

49 óra

3.9.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan ismeretek átadása, mely képessé teszi az ápolót a speciális beavatkozások elvégzéséhez, elméleti és gyakorlati tudást közvetít a munkavégzéshez. Megismerteti a tanulót a krónikus sebellátás és sztómaterápia szabályos kivitelezésének gyakorlását, a beavatkozás közben és után fellépő szövödmények megismertetését és kivédésének lehetőségeit.

3.9.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló BSc 3 év sztóma terápia és sebkezelés területén eltöltött gyakorlat, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Higiéné, anatómia-élettan, betegmegfigyelés, állapotkövetés, gyógyszeres és terápiás alapismeretek, belgyógyászat és határterületeinek ápolása, sebészet és határterületeinek ápolása, kritikus állapotú betegek ellátása, munkavédelem, betegoktatás, egészségügyi jogi ismeretek, egészségügyi etika alapjai.

3.9.6.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Krónikus sebeket ápol	Ismeri a krónikus sebek fogalmát, típusait, kezelésük menetét, eszközrendszerét, dokumentáció módját, megelőzésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával és toleranciával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja szeméremérzetüket, a megfigyelés során pontosságra	Krónikus sebek elektronikus dokumentálása.
Nyomási fekély ellátást végez	Ismeri a nyomási fekély felmérésének lépéseit, skálák alkalmazását, ismeri a stádiumonkénti ellátásának eszközeit, kezelési lehetőségeket. Ismeri a megelőzés eszközrendszerét, a kényelmi eszközöket, aktív és passzív rendszereket. Ismeri a dokumentáció szabályait és fontosságát.	Instrukció alapján részben önállóan	törekszik, elkötelezett az ápolás tekintetében. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	
Sztómaápolást, gondozást kivitelez	Ismeri a sztóma ápolás alapjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegeket és hozzátartozókat oktat sztómaápolásra, protézisek használatára	Ismeri sztómaápolás elméleti és gyakorlati alapjait	Teljesen önállóan		
Segíti a felnőtt vagy gyermek beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját, segédkezik sztóma ellátásnál, közreműködik a decubitus prevencióban	Ismeri a beteg ember szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens és sztómás beteg mindennapi ápolási feladatait, a decubitus megelőzés lehetőségeit.	Irányítással		Oktatófilm letöltése/szakirodalom keresése az inkontinencia, sztómagondozás, decubitus prevenció témájában.

3.9.6.6 A tantárgy témakörei

3.9.6.6.1 Krónikus sebek és ellátásuk

Kockázatfelmérés szakápolói feladatai, eszközei, módszerei. Sebek felosztása. Sebek, sebtípusok. A sebgyógyulás folyamata, élettana, Elsődleges és másodlagos sebgyógyulás. A kültakaró (bőr) ellenálló képességének a csökkenése, sebgyógyulási zavarok,

A sebgyógyulás szövődményei (vérzés, fertőzés, sebszétválás, előesés, sipoly.) A sebváladék mintavétele. Mikrobiológiai vigyázat. Szövetegyesítő eljárások, varrat, kapocs eltávolítása. Debridement eljárások. Lábszárfekély. Diabeteses láb. Tumoros sebek, fekélyek szakápolástana. Nyomási fekély prevenciós stratégiák. Táplálás, folyadékbevitel, bőrvédelem, nyomáscsökkentés, időfaktor, információáramlás jelentősége a decubitus prevencióban, ellátásban.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.2 Szakápolási specialitások a sebkezelésben

A beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai. A beavatkozások előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai. A sebek felmérésének, megfigyelésének szempontjai. Krónikus sebek fogalma, kialakulásuk főbb okai, típusai és kezelésük. Sebek mikrobiológiai egyensúlyának jellemzői. Kontaminált, kolonizált, kritikusan kolonizált, fertőzött seb jellemzői. Váladéktípusok, váladék kontroll, mikrobiológiai mintavételi eljárások ápolói vonatkozásai. Intelligens kötszerek típusai alkalmazási körük a gyakorlatban. Nyomási fekély fogalma, kialakulása és hatótényezői, megkülönböztetése az IAD (Inkontinencia asszociált dermatitis)-től. Nyomási fekély stádiumai, felmérése, Norton és Braden skálák, stádiumonkénti ellátásuk a gyakorlatban. Innovatív eszközök a decubitus megelőzésben, aktív és passzív rendszerek, betegmobilizálás, kényelmi eszközök alkalmazása. A különböző etiológiájú fekélyek (lábszárfekély, vénás fekély, artériás fekély) kialakulásának patomechanizmusa, kezelési irányelvei, ápolói feladatai, megelőzési stratégiái. Neuropátia, diabeteses láb kezelési és ápolási irányelvei. Nekrotikus, fertőzött, granulálódó, hámosodó, drenált, tumoros sebek jellemzői, ellátási és ápolási specialitásai. Sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, debriment, nedves sebkezelés).

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.3 Sztómaterápia

Sztómák típusai, a sztómaellátás felnőtt és gyermekkorban szakápolástana

Szomatípusok (input-output, enterális-urosztóma) funkcióik, kialakításuk indikációi, tipológiájuk az idő függvényében. Enterális sztómák kialakításának jellemző helyei, típusai. Entero és urostóma eszközei, azok használata, betegmenedzsment, betegoktatás, ápolói gyakorlat (frissen képzett, kialakult sztóma)

Sztómán át történő táplálás

Irrigálás, beöntés sztómán át

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.4 Katéterezés

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivitelezés (nemek szerint, felnőtt és gyermekkorban), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények)

Katétergondozás ápolási teendői

Hólyagtréning, kondicionálás

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői s felnőtt/csecsemő- és gyermekgyógyászatban

Széklet inkontinencia ellátásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.7 Klinikai táplálás tantárgy

10 óra

3.9.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a szervezet élettani működéséhez szükséges táplálkozási szempontokat, amely alapján képessé válik a táplálkozási állapot felmérésére, követésére és a kóros tápláltsági állapotok felismerésére. A különböző diétás rendszerek, diéták megismerését követően alkalmassá válik az elrendelt dietoterápiák szakszerű és biztonságos elvégzésére a klinikai táplálás különböző módszereinek alkalmazásával.

3.9.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Dietetikus Bsc / Ápoló Bsc.

3.9.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Biológia, Anatómia, Élettan, Ápolástan, Terápiás ismertek

3.9.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tápláltsági állapotot felmér	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan	Megfigyelőképesség, kérdéses képessége, empátia, logikus gondolkodás, pontosság, precizitás, higiénés szabályok betartása	
Táplálkozási problémákat felismer	Ismeri a kóros táplálkozásra utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		
Szondatáplálást végez	Ismeri a szondatáplálás szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápszerek tárolását végzi	Ismeri a tápszerek típusait, azok felhasználásának szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Beteget táplálkozási tanácsokkal ellát	Ismeri az egészséges táplálkozás szempontjait, jellemzőit	Teljesen önállóan		Digitális oktató programokat használ

3.9.7.6 A tantárgy témakörei

3.9.7.6.1 Táplálkozás és táplálkozási szokások

A táplálkozás élettani jelentősége,
A táplálkozást befolyásoló tényezők,
Táplálkozási szokások és jellemzői,
Táplálkozási anomáliák és hóbortok,
A rendellenes táplálkozás lehetséges következményei,
Táplálkozási problémára utaló jelek, tünetek

3.9.7.6.2 Tápláltsági állapot felmérése

A tápláltsági állapot felmérésének célja,
Ápolói kompetenciák a tápláltsági állapot felmérésében,
A tápláltsági állapot felmérésének módszerei, score-ok (MUST, NRS, MNA, MST),
A táplálkozási anamnézis felvétel szempontjai,
Antropometriai vizsgálatok (bőrredő vastagság, Brocca index, BMI),
BMI számítása, értéktartományai,
Bioelektromos Impedancia Analízis,
Laboratóriumi vizsgálatok,
Kóros tápláltsági állapotot jelző paraméterek,
Ápoló feladatai a szűrési eredményének kiértékelését követően

3.9.7.6.3 Tápanyagok

Fehérjék, zsírok, szénhidrátok szerepe a táplálkozásban, napi szükségletek,
A nyomelemek (Zn, F, I, Fe, Cr, Cu) szerepe, napi szükségletek,
Tápanyagszükséglet fogalma, jellemzői,
A tápanyagszükségletet befolyásoló tényezők,
Alap anyagcsere és kiszámítása, Teljes anyagcsere,
Az egyéni tápanyagszükséglet,
Az energia szükséglet meghatározása
A malnutrició fogalma, kialakulásának okai, megjelenési formáinak (Marasmus, Kwashiorkór, kevert forma) jellemzői Panaszok, tünetek malnutrícióban
A malnutrició szervezetre gyakorolt hatása, következménye
Starvatio, cachexia fogalma, jellemzői
A katabolizmus és kialakulásának okai

3.9.7.6.4 Étrend és energiatartalom A diéta

fogalma, célja, terápiás jelentősége,
Diétás rendszer működésének jellemzői,
Leggyakoribb diéták és jellemzői, indikációi,
Tápanyagtartalom szerinti étrendek és jellemzőik (energiaszegény étrend, energiában gazdag étrend, fehérjeszegény étrend, fehérjegyazdag étrend, szénhidrátgazdag étrend, szénhidrát szegény étrend, zsírszegény étrend, Na-szegény étrend)

Ételkészítés szerinti étrendek és jellemzőik (folyékony, pépes, rotszegény, könnyű-vegyes, normál, rostokban gazdag)

3.9.7.6.5 Speciális étrendek és táplálási formák

A klinikai táplálás fogalma, célja, csoportosítása, főbb jellemzői, indikációi

Az enterális táplálás formái, javallatai, ellenjavallatai,

A gyomorba és vékonybélbe történő táplálás módszerei, szabályai,

A táplálás felépítésének szempontjai,

A beadás módszerei (folyamatos, bólus, intermittáló),

Enterális tápszerek és jellemzőik,

Tápszerek hígítása

A tápszerek tárolása

Gyógyszerek adagolása tápláló szondán – eszközön keresztül,

Az enterális táplálás szövődményei,

Az enterális táplálás algoritmusa, gyakorlata

3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összórászáma:

452 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Készség szinten elsajátíttatni a tanulókkal az ápolási-szakápolási feladatokat szintézisbe hozni a klinikumi tanulmányaikkal, korábbi tanulmányaikat beépíteni a mindennapi munkatevékenységükbe.

3.10.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy

17 óra

3.10.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorok tükrében, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és ellátására, felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat, valamint e betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére. Ismerje meg a komplex rehabilitációs eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.10.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Pszichiáter 6 Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a krízis és veszélyeztető magatartást	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSSI	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus	
Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatásai	Teljesen önállóan	gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési	
Felismeri a pszichotikus tüneteket	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok	Teljesen önállóan	készség, higiénés szabályok betartása	
Ismerteti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Ismeri a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit ápolói feladatait	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Ismeri a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Teljesen önállóan		

3.10.3.6 A tantárgy témakörei

3.10.3.6.1 Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiátriai ápolás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb színterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.10.3.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus
Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia, az ápoló szerepe és feladata OCD-s betegek ápolása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiája: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó-és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése, Ringel triász, ápolói feladatok öngyilkos magatartás esetén, öngyilkosság prevenció

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérvei

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató- és szorongásoldószerek, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok. A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis, A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.6 Személyiségzavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar

B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar

C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb meghatározott személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteit, a kórlefolyást, a prognózist az alkalmazott terápiákat és az ápoló szerepét, feladatait az evészavarokkal küzdő betegek ellátása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.8 Organikus pszicho szindrómák

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, therápia, ápolói feladatok

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.9 A pszichiátriai betegségek

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők, A pszichiátriai betegségek okai, a betegség, mint élmény magatartás, a betegszerep, a betegség, mint krízishelyzet

A pszichiátria vizsgálmódszerei

Pszichopatológia: Érzékelés, észlelés, Az érzékelés és az észrebevés zavarai, az emlékezés zavarai, a gondolkodás zavarai, a képzelet zavarai, az értelem zavarai, tudatzavarok

Speciális ápolói megfigyelések Ápolási

diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4 Neurológia és szakápolástana tantárgy

18 óra

3.10.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

3.10.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Neurológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.4.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az alapvető kóros neurológiai tüneteket azonosítani tudja	Ismeri a neurológiai betegségeket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet,	Megfigyelést szolgáló eszközök használatának ismerete, Szövegszerkesztő program ismerete
Ismerteti az egyes neurológiai diagnosztikai beavatkozásokat	Ismeri a neurológiai vizsgáló eljárásokat	Instrukció alapján részben önállóan	etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	
Jártas a közvetlen neurológiai életveszélyes állapot felismerésében,	Ismeri a neurológiai veszélyhelyzeteket.	Teljesen önállóan		Képes értelmezni a betegmegfigyelés eszközeinek értékeit

Speciális neurológiai gyógyszereket alkalmaz	Ismeri a speciális neurológiai gyógyszereket és alkalmazásuk ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Ismeri a speciális gyógyszeradagoló pumpák kezelését
Alternatív táplálási technikákat alkalmaz	Ismeri a betegek általános és megváltozott kalória igényét	Instrukció alapján részben önállóan	Volumetrikus és táplálópumpák kezelése, Képes Excel táblázatot használni
Állapotértékelő skálákat használ a neurológia területén	A tudatéberség változásainak felmérése. Neurológiai állapot felmérő skálákat ismer	Teljesen önállóan	Medikai modult használ
Fertőzőbeteget ápol	Ismeri a fertőző betegek ápolásának szabályait, ápolási vonatkozásait és a fertőző betegek elkülönítésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	
Elő és felkészíti a beteget a neurológiai sebészeti ellátásra és posztoperatív megfigyelést végez.	Ismeri a neurológiai perioperatív ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan	
Megteremti a betegek komfortos elhelyezésének technikáját	Ismeri a betegek szükségleteit, azok felmérését, és kielégítésükre vonatkozó ápolói teendőket.	Irányítással	
Invazív neurológiai beavatkozásoknál asszisztál	Ismeri a neurológiai beavatkozásokat, és a beteg, illetve eszközelőkészítés mentét, valamint az asszisztálás lépéseit.	Irányítással	

3.10.4.6 A tantárgy témakörei

3.10.4.6.1 Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
 Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.2 A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai

A beteg tudat éberségének megfigyelése

Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése

A beszédzavarok típusainak felismerése Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérések, ápolása

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek

Diagnosztikus lehetőségek

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése, ápolása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.4 Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre -postoperatív ápolás

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek

Idegsebészeti beavatkozások típusai

Koponyanyitás tájanatómiája

Preoperatív előkészítés

Postoperatív ellátás specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.5 Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség Status epilepticus

Fejfájás típusai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.6 Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzsmentje Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaűri vérzés típusai

Agyiérbetegségben szenvedő betegek speciális ápolási tevékenysége, rehabilitációja

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.7 Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei Vírusfertőzések Bakteriális fertőzések

Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések Izolált
neurologiai beteg ápolásának jellegzetessége

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.8 Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén

Sclerosis multiplex Myasthaenia

gravis

Gullien-Barré szindróma

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.9 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása

Primer agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti

Gerincvelői tumorok

Parkinson betegség

Amyotrophic lateral sclerosis

Alzheimer betegség

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5 Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll tantárgy

18 óra

3.10.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3.10.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Infektológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év infektológia területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.5.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem

stb.) kell lebonyolítani.

3.10.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Fertőző beteg elkülönítésében és ápolásában részt vesz.	Ismeri a fertőző betegségeket és ápolási vonatkozásukat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában.	Képi anyagokat, videókat keres Interneten.
Fertőző betegeket ápol	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Együttműködik a team tagjaival. Etikusan viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását. Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.	
A fertőtlenítő eljárásokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri a fertőtlenítés fogalmát, formáit, szabályait, a fertőtlenítés hatásosságát befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Az eszközöket előkészíti sterilizációra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomiális infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomiális infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomiális infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan		

3.10.5.6 A tantárgy témakörei

3.10.5.6.1 Fertőző betegek ápolása, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői,

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek
 A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)
 Fertőzésre utaló tünetek, jelek az ápolás gyakorlatában
 Kiütéssel járó fertőző betegségek és ápolási specialitásai
 Hasmenéssel, hányással járó fertőzések és azok ápolási vonatkozásai
 Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések klinikai és ápolási specialitásai
 Bakteriális meningitis klinikai és ápolási specialitásai
 Influenza klinikai és ápolási specialitásai
 A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai
 A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések A
 fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei
 A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5.6.2 Infektológia és szakápolástana

Az infektológia fogalma, feladatai
 Az immunrendszer működésének, az immunizálás formáinak áttekintése
 A járványtani alapfogalmak ismételése
 A fertőző betegségek lefolyása, kimenete
 A fertőző betegségek felosztása
 A fertőző betegségek jelentési kötelezettsége
 Infekciókontroll, surveillance
 A fertőző betegségek diagnosztikája
 Az antimikrobás, antivirális, antifungicid terápia, a kezelés alapelvei, egyéni védőeszközök és alkalmazásuk szabályai.

A fertőző betegek szállítása, kórházi felvételének, elhelyezésének és ápolásának szabályai
 A fertőző betegek izolálásának módjai, szabályai
 A fertőző betegségre gyanús személyek elkülönítése
 A beteglátogatásra vonatkozó szabályok fertőző osztályon
 Gyakoribb fertőzések és fertőző betegségek
 Nyirokcsomó megnagyobbodással járó fertőzések: Epstein-Barr vírusfertőzés
 Hasmenéssel járó fertőző betegségek: A hasmenéssel járó betegségekről általában, a leggyakoribb kórokozók, csoportosításuk, lefolyás, diagnosztika, kezelés. Salmonellosisok, Campylobacter-enterocolitis, Shigellosis, patogén E.coli, Clostridiumdifficile, Rotavírus, Calicivírus fertőzés, Amoebiasis, Giardiasis
 Vírushepatitisek
 Magyarországon előforduló helminthiasisok
 Légúti fertőzések: influenza, pneumonia
 Zoonosisok: Leptospirosis, Toxoplasmosis. Kullancs által okozott betegségek.
 Bakteriális meningitis
 Sepsis

Nemi úton terjedő betegségek: Lues, Gonorrhoea

Csökkent immunitású betegek infekciói

HIV és AIDS

Gyakoribb nosocomialis fertőzések: invazív katéterekkel, kanülökkel, húgyúti katéterekkel kapcsolatos fertőzések

A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, kezelése, ápolási vonatkozásai

3.10.5.6.3 Infekciókontroll

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.7 Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban tantárgy

27

óra

3.10.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászat alapjait, a gyermekellátás során alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat. A leggyakrabban előforduló kórképek és állapotok megismerését követően képessé válik a gyermekellátás területén ápolói kompetencia szintű szolgáltatást nyújtani. A tanuló a képzés során megismeri, és irányítással képessé válik arra, hogy az ellátást a kora-, újszülött, csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szocio-kulturális jellemzőinek figyelembevételével végezze.

3.10.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos. BSc ápoló / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel): igazolt 5 gyermekgyógyászati

területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.7.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait.	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Szív-érrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

Emésztőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az endokrinrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Pszichiátriai gyermekbeteget ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.7.6 A tantárgy témakörei

3.10.7.6.1 Szív- és érrendszer

Szív- és érrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.2 Légzőrendszer

Légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzői, sajátosságok

A leggyakoribb felső és alsó légúti betegségek csecsemő –és gyermekkorban

Allergiás kórképek

Kóros légzéstípusok

Légzési elégtelenség csecsemő és gyermekkorban

Idegtest aspiráció

Sajátos ápolói tevékenységek

3.10.7.6.3 Emésztőrendszer

Emésztőrendszer anatómiai és élettani jellegzetességek

Emésztőcsatorna betegségei csecsemő és-gyermekkorban

Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés)

A táplálkozás és az anyagcsere zavarai

Speciális ápolói tevékenységek

Energia és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban

Táplálás az emésztőrendszer betegségeiben, ápolói vonatkozások

3.10.7.6.4 Idegrendszer

Idegrendszer anatómiai és élettani sajátosságok

Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenességek)
Térszűkítő folyamatok
Gyermekkori epilepszia, egyéb görcsös állapotok
Tudatzavarok, eszméletlen gyermek
Speciális ápolói tevékenységek
Központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis)

3.10.7.6.5 Endokrin rendszer

Endokrin rendszer anatómiai és élettani sajátosságok jellemzői
Csecsemő –és gyermekkori Diabets mellitus
Obesitas, és Anyagcsere betegségei
Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.6 A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban

Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavara, tanulási zavarok, kommunikációs zavarok, autizmus spektrum zavara, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói vonatkozásai
Táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció, Pica, szelektív evés, fóbiás, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar,)
Ürítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis)
Gyermekek bántalmazása, elhanyagolása (Abúzus (fizikai, érzelmi, szexuális, Münchausenszindróma), elhanyagolás)
Speciális Nevelési Igényű gyermekek
Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy

27 óra

3.10.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére. A tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző invazív beavatkozásokat. Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket, azok kompetenciahatáron belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és gyermekkorban, valamint ezeknek az eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolását. Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban.

Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges állapotváltozásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a kompetenciahatárokat betartóan beavatkozni.

Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt venni az ellátásban.

3.10.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Neonatológus szakorvos. BSc ápoló végzettség (3 éves koraszülött ellátásban szerzett szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató/ Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel és igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal), az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.8.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri az újszülöttek, koraszülöttek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése

Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a koraszülött betegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan	magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Kórházi medikai rendszerek használata
Koraszülöttet ápol	Ismeri a koraszülöttek anatómia élettani jellemzőit. A koraszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Újszülöttet ápol	Ismeri az újszülöttek anatómia élettani jellemzőit. Az újszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kivitelezzi az invazív beavatkozásokat a szakma szabályai szerint	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalom kor-specifikus felmérése, csillapítása a kompetenciák megfelelő betartásával	Ismeri a fájdalomskálákat, megítélésének gyermekkori sajátosságait, a fájdalomcsillapítás ápolói kompetenciáit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló gyermek ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsolatos sajátosságokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése

3.10.8.6 A tantárgy témakörei

3.10.8.6.1 A gyermekkori betegségek sajátosságai

Gyermekekori betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
Betegfogadás, betegfelvétel a gyermekosztályon
Gyermek beteg felvétel, ápolói feladatok, kompetenciák
Kisgyermek ellátásának jogi és etikai aspektusai
Betegbiztonság a gyermek betegek ellátásában
Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályok

3.10.8.6.2 Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek

Az újszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai
A koraszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai

3.10.8.6.3 Átfogó neonatológia ismeretek

Újszülöttkori adaptációs zavarok
Újszülöttkori icterusok
Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8.6.4 Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén

Idiopathiás Respiratoricus Distress Syndroma (IRDS),
Necrotic enterocolitis (NEC),
Nyitott ductus arteriosus (PDA),
Agykamrai vérzés (IVH) kialakulásának okai, felismerése, ápolói feladatok
Retinopathia prematorum ROP Speciális
ápolói tevékenységek

3.10.8.6.5 A koraszülött ellátás egyéb aspektusai

A koraszülöttek speciális ellátási igényei
A koraszülöttek táplálása
A Perinatális Intenzív Centrumok szerepe a koraszülött ellátásban
A koraszülöttszállítás alapelvei, ápolói teendők

3.10.8.6.6 Invazív beavatkozások

Vénás vérvétel, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban
Perifériás vénabiztosítás, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban
Vércsere, köldökanülálás
Artériapunkció és -kanülálás
Intraossealis technika alkalmazása
Eszközös légútbiztosítás korspecifikus sajátosságai, eszközei és jellemzői Transzfúzió
kora –újszülött és gyermekkorban, egyedi ápolási vonatkozások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.8.6.7 Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban

Gyermekkori sajátosságok

Fájdalom megítélése gyermekeknél (alapelvek, kikérdezés, fizikális paraméterek felmérése, fájdalomskálák használata)

A fájdalomcsillapítás gyermekgyógyászati vonatkozásai

Fájdalom pszichológiája csecsemő- és gyermekkorban

Fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenése

Fájdalom megítélése korszpecifikusan (fájdalomskálák)

Fájdalomcsillapítás szempontjai kora – újszülött – csecsemő és gyermekkorban

Nem gyógyszeres, gyógyszeres fájdalomcsillapítás

3.10.8.6.8 Haldokló gyermek ápolása

Gyermek halálképének fejlődése, jellemzői (halál megélése különböző életkorokban, gyermek viszonya saját halálához)

Palliatív ellátás a gyermekgyógyászatban (definíciója, szerepe, fontos elemei, betegcsoportok, hazai és nemzetközi gyermekhospice)

Gyermek elvesztésének hatása az ápolóra

Haldokló gyermek ápolása (ellátási lehetőségek Magyarországon (intézeti, otthon, hospiceház), ellátási formák (életvégi, mentesítő, tranzit, nappali ellátás)

Haldokló gyermek tünetei szervrendszerek szerint, ápolási szempontok, legfontosabb ápolási problémák

3.10.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy

36 óra

3.10.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermek-sürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korszpecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban.

Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorszpecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3.10.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Sürgősségi szakorvos (igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal) / BSc ápoló (3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (igazolt 3 éves gyermek-gyógyászatban eltöltött gyakorlattal) / Mentőtiszt (3 éves kivonuló szakmai és

oktatói gyakorlattal) / BLS instruktorként: az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerterápia, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.9.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Gyermekekori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermekekori sürgősségi állapotokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kritikus állapotú gyermeket ellát	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		

Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést	Ismeri a BLS protokollját.	Teljesen önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
Mérgezett gyermeket ápol	Ismeri a csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló mérgezéseket, és az ellátás sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.9.6 A tantárgy témakörei

3.10.9.6.1 Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása

Állapotfelmérés algoritmus (ABCDE vizsgálat)

Felkészülés súlyos beteg fogadására

Életet veszélyeztető állapotok felismerése, ápolói teendők

Maszkos ballonos lélegeztetés

BLS

Postresuscitációs ellátás

Ápolói teendők

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.9.6.2 Sürgősségi állapotok gyermekkorban

Légzési nehezítettség, stridor, köhögés, hyperventilatio

Bronchiolitis,

Krupp-szindróma,

Epiglottitis

Akut asztmás roham

Mellkasi fájdalom, palpáció, cianózis

Eszméletvesztés, tudatzavar Sokk

Szepszis, septicus sokk

Anafilaxia

Bradycardia, tachycardia

Akut has

Diabeteses ketoacidosis Akut

légzési elégtelenség

Légúti idegen test eltávolítása

Fejfájás

Kiütések

Fül- és torokfájdalom

Hányás, hasmenés

Lázas gyermek, lázgörcs Akut

glomerulonefritisz

Epilepszia, status epilepticus

Hypovolaemia, dehidráció sürgősségi ellátása

Hypoglycaemia

Orrvérzés

Szemsérülés, szemgyulladás

Akut torticollis

Pszichés zavarok, viselkedésproblémák

Ápolástan sürgősségi ellátást igénylő csecsemő és gyermek esetén

3.10.9.6.3 Mérgezések csecsemő– és gyermekkorban

A mérgezések formái

A mérgek hatástalanításának lehetőségei

Az ellátás sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

3.10.9.6.4 Sürgősségi ápolástan gyakorlat

Triage-rendszer megismerése, annak csecsemő- és gyermekspecifikus aspektusai

Kritikus állapotú beteg felismerése, ápolói teendőinek megismerése

Betegmegfigyelés

Csecsemő- és gyermekszürgősségi állapotok vizsgálati algoritmusai

Diagnosztikai és terápiás beavatkozások előkészítése, azokban való asszisztálás/kivitelezés

Ápolási specialitások és az ápolási folyamat jellemzői a csecsemő- és gyermekszürgősségi osztályon

Betegfelvételi és megfigyelési dokumentáció vezetése

3.10.10 Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy

28 óra

3.10.10.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét. Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket. A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisaival és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére

3.10.10.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szülész-nőgyógyász szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal / Szülésznő Bsc 3 év gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.10.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerészet,

Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés

Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.10.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.10.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Nőgyógyászati vizsgálatoknál asszisztál	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszköz-parkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban	Felhasználói szintű számítógép kezelés - egészségügyi szoftver kezelése
Várandósság alatti szűrővizsgálatokban részt vesz	Meghatározza a fogamzás feltételeit, a fiziológias várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait	Instrukció alapján részben önállóan		Haladó szinten keresi az aktuális várandós gondozási irányelveket

Patológias várandóst ápol	Ismeri a felnőtt ember ápolásának menetét, az ápolási folyamatot, a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a hozzájuk tartozó ápolói tevékenységet. Azonosítja a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		Egészségügyi szoftvereket használva komplettálja ismereteit, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Jellemzi a háborítatlan szülés folyamatát, és az aranyóra alap pilléreit	Meghatározza a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és pszichés szempontból	Teljesen önállóan		Haladó módon keresi az aktuális szülészeti ajánlásokat
Rendellenes szülésen / vetélésen átesett nőt ápol	Felsorolja a szülés alatti lehetséges szövődményeket, ellátásuk menetét, a vetélést követő hormonális és pszichikai változásokat, betegjogokat. Azonosítja az ápolói teendőket	Teljesen önállóan		
Közreműködik a szoptatás és gyermekbarát újszülött ellátásban.	Felsorolja az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelődés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiai változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

Gyermekégyas anyát ápol	Felsorolja a méh involúció lépéseit, ismeri a szült nő fiziológias szükségleteit. Ismeri a pszichés támogatás jelentőségét	Teljesen önállóan	
Nőgyógyászati beteget ápol	Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), ápolói teendőket, életkori fiziológias változásokat, nőgyógyászati szempontból, felsorolja a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek ápolói sajátosságait, petesejt tárolás lehetőségeit. Integrálja a nőgyógyászati ellátásba a gyógyszeres ismereteit.	Teljesen önállóan	
Nőgyógyászati beteget felkészít beavatkozásokhoz, és segédkezik benne	Ismeri a fizikális gyógymódokat a nőgyógyászati ellátás kapcsán, meghatározza a nőgyógyászati citosztatikus kezelések ápolói beavatkozásait, tudja a nőgyógyászati vizsgálatok során alkalmazott testhelyzeteket, a beavatkozások menetét, eszközeit	Instrukció alapján részben önállóan	

3.10.10.6 A tantárgy témakörei

3.10.10.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szerv megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége, colposcopia, emlők vizsgálata, önvizsgálat oktatása

Hasi, hüvelyi UH vizsgálatra történő kliens előkészítés, vizsgálat menete

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásai

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.10.10.6.3 Szövődményes/patológias terhesség

Patológias terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásai

Vetélés típusai, kliens felvételének és ápolásának specialitásai, pszichés és fizikai előkészítése

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek

Háborítatlan szülés fogalma, menete

Szülés szakaszai, kísérése

Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége

Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásai

Anyai-magzati sérülések a szülés alatt és ápolói

3.10.10.6.5 Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői

Apgár

Aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége

Újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei

Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás)

Gyermekágyas anya fiziológiás változásai és ápolói vonatkozások

3.10.10.6.6 Nőgyógyászati betegek ápolása

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai Vértelen
rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis,
HPV klinikumi és ápolási vonatkozásai

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai és ápolási vonatkozásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11 Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana tantárgy

35 óra

3.10.11.1 A tantárgy tanításának fő célja

A közösségi orvoslás-ápolás területén szerzett, ill. más előzetes tanulmányokra alapozva megismertetni a tanulót a körzeti-közösségi ápoló szerepével, lehetséges feladataival, kapcsolatrendszerével. A családorvos praxishoz tartozó felnőtt lakosság (18 éves kortól) számára a primer, secunder és terciér prevenció lehetőségeinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó körzeti-közösségi tevékenységekben való aktív közreműködés. A közösségben dolgozó egészségügyi team munkájának és szakmai kapcsolatrendszerének a megismerése. A családorvos praxis csapat jelentősége a gyógyítási-ápolási folyamatban

A tanulási terület oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a nemzetközi és hazai alapellátási-közösségi ápolási rendszereket, azok fontosabb jellemzőit, a lakóhely közeli ellátórendszeren belüli és azon kívüli betegutak szervezési szempontjait

3.10.11.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Háziorvostani szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év alapellátási-közösségi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.11.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik az egészségügyi alapellátás rendszerében	Ismeri a hazai egészségügyi alapellátás felépítését, működését meghatározó tényezőket.	Teljesen önállóan	Kiváló probléma felismerő és problémamegoldó képességgel rendelkezik. Kapcsolatteremtő képessége kiváló.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni az ellátórendszer különböző elemeiről.

Figyelemmel kíséri a szakterületét érintő jogszabályi környezet változásait	Ismeri az alapellátás területére vonatkozó jog-szabályi előírásokat.	Teljesen önállóan	A kapcsolódó szakterületek munkatársaival hatékonyan együttműködik a problémák közös megoldásában. Korrekt és empátikus módon kommunikál. Határozottság, Felelősségtudat, jogszerű és etikus magatartás, szabályok ismerete és betartása, szervezés és irányítás képessége, logikus gondolkodás, vissza-csatolás.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a jogszabályváltozásokról.
Standardokat, protokollokat dolgoz ki	Ismeri a szakdolgozói kompetenciákat és hatásköröket, valamint a standardok, protokollok kidolgozásának eljárásrendjét	Irányítással		Word dokumentum sablon létrehozása
Alkalmazza a környezetvédelmi és hulladékkezelési szabályokat	Ismeri a környezetvédelmi és hulladékkezelési előírásokat	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Részt vesz a betegutak menedzselésében	Ismeri a különböző egészség-ügyi és szociális ellátási formákra vonatkozó jogosultsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatokra vonatkozó szabályozásokat.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok által előírt feladatok végrehajtásában	Ismeri a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok alapellátásra vonatkozó előírásait.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.

A kötelező és az ajánlott védőoltások beszerzésében, beadásában és nyilván-tartásában részt vesz.	Ismeri a kötelező és az ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségeket, valamint az oltóanyagok beszerzésével, tárolásával összefüggő szabályokat, továbbá a védőoltás beadásával kapcsolatos szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Háziorvosi betegnyilvántartó szoftverek alkalmazása
Kapcsolatot tart az egészségügyi és szociális alapellátást nyújtó szolgáltatókkal	Ismeri az egészségügyi és szociális ellátást nyújtó szolgáltatókkal való kapcsolattartás módját.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a területén lévő ellátási lehetőségekről
Betartja az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat az ápolásban és a háziorvosi rendszerben	Ismeri az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes az etikai kódexet, jogszabályokat, minőségügyi dokumentumokat, protokollokat megkeresni.

3.10.11.6 A tantárgy témakörei

3.10.11.6.1 Az alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése

Az alapellátás-közösségi ellátás helye az egészségügyi ellátórendszerben

Az alapellátás-közösségi ellátás és ápolás fogalma

Az alapellátás kialakulásának és fejlődésének hazai és nemzetközi története

Az alapellátás-közösségi ellátás jelenlegi szereplői és kapcsolatrendszerük, feladatai

Háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás feladata, sajátosságai
Fogorvosi alapellátás feladata, sajátosságai

Háziorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás feladata, sajátosságai

Védőnői ellátás feladata, sajátosságai

Iskola-egészségügyi ellátás feladata, sajátosságai

Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás feladata, sajátosságai

A foglalkozás-egészségügyi alapellátás feladata, sajátosságai

Lakóhely közeli szolgáltatások, praxisközösségek, csoportpraxisok, egészségfejlesztési irodák feladatai

Az alapellátás jogszabályi környezete

Az alapellátás és közösségi ápolás fejlődésének trendjei hazánkban és Európában

3.10.11.6.2 Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere

A személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszer jogi szabályozása és ellenőrzése

Szakdolgozói kompetenciák és hatáskörök az alapellátásban

Hatósági és szakmai szakfelügyelet és irányítás

Standardok, protokollok a háziorvosi rendszerben

Minőségbiztosítás az alapellátás területén (praxis minőségirányítási rendszerének fajtái, felépítése, a megfelelőség tanúsítás kritériumai)

A praxisműködtetés finanszírozása

Lehetséges gazdasági és foglalkoztatási formák

A szakdolgozók szerepe a praxismenedzsmentben

Ápolói felelősség és etikai kérdések az alapellátásban

Környezetvédelem, hulladékkezelés

3.10.11.6.3 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziorvosi praxis kapcsolata

Az otthoni szakápolás, hospice ellátás jogi szabályozása

Az otthoni szakápolás, hospice ellátás célja, módszere

Az otthoni szakápolás, hospice igénybevételének feltételei, az elrendelés dokumentációja

Az otthoni szakápolás keretében ellátható feladatok

Az otthoni hospice ellátás keretében ellátható feladatok

3.10.11.6.4 A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata

A szociális ellátórendszer felépítése

Együttműködés a szociális ellátórendszer szereplőivel

Szociális juttatások és igények felmérése

Szociális ellátások felosztásának rendszere

Szociális juttatások kérelmezésének formái, módja

3.10.11.6.5 Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban

Fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenység

Fertőző betegek be és kijelentése, nyilvántartása

Kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalók

Életkorhoz kötötten kötelező védőoltások

Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások

Megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető térítésmentes védőoltások

Külföldre történő kiutazás esetén fennálló védőoltási kötelezettség és egyéb ajánlott védőoltások

Munkakörökhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettség

Védőoltások és azzal kapcsolatos nyilvántartások, igazolások

A védőoltással kapcsolatos jelentések

Járványügyi érdekből végzett laboratóriumi vizsgálatok

Járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatok

Járványveszély vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezések

Ételmérgezések esetén szükséges teendők

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.6 Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok

Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok típusai, jellemzői

A praxisokban végzett orvos szakértői, hatósági vizsgálatok jogszabályi háttere, feltételei

Keresőképtelenség típusai, keresőképeség elbírálása

Egészségkárosodás mértékének elbírálásához kapcsolódó feladatok

Láttelelet felvétele

A halál megállapítása

Gépjármű-vezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízijármű-vezetői alkalmassági vizsgálat

Kézilőfegyverek, lőszer, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági vizsgálata

3.10.11.6.7 Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)

Fogorvosi praxis

Védőnői szolgálat

Foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat

Praxisközösség

Szociális ellátást nyújtó intézmény

Oltóközpont

Kormányhivatala Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve

3.10.11.6.8 Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat

Felnőtt és gyermek háziorvosi praxis

Otthoni szakápolási, otthoni hospice ellátást nyújtó szolgáltató

Ügyeleti ellátás

Egészségfejlesztési Iroda

Csoportpraxis

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.9 A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai

A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai

Szűrővizsgálatok célja, módszerei, szűréssel szemben támasztott követelmények

Egészségnevelés, egészségfejlesztés, mint a megelőzés lehetőségei
A szűrővizsgálatok jogszabályi háttere
Etikai felelősség a szűrővizsgálatok kapcsán
Szakdolgozók szerepe a toborzásban
A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető szűrések
Életkorhoz kötött ellenőrző és szűrővizsgálatok
Ajánlott szűrővizsgálatok

3.10.11.6.10 Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban
Ápolási folyamat az alapellátásban
Ápolási diagnózis alkotás
Ápolási terv készítése az alapellátásban
Az otthonába hazatérő páciens ápolási tervének specialitásai
Ápolási dokumentáció

3.10.11.6.11 Az ápolói tevékenységet támogató eszközök
A minimumfeltételekben előírt és az ajánlott tárgyi eszközök
A nővértáska felszerelése, a páciens otthonában alkalmazott "táskatechnika" ("visiting nurse bag technique")
Ápolási eszközök, segédeszközök
Rehabilitációs-, kényelmi- és mobilizációs eszközök
Önellátást-, életvitelt segítő és fejlesztő eszközök
Protézisek, ortézisek
Egészségmegőrzést támogató mobilapplikációk
Egészségfejlesztés szemléltető eszközei
Betegirányítást támogató eszközök
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12 Gerontológia és szakápolástana tantárgy

45 óra

3.10.12.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatokkal a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait. A XXI. század egyik kihívása a demográfiai változás, az időskorú lakosság részarányának növekedése és az idős emberek ellátásához kapcsolódó problémák halmozódása. A gerontológiai ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a hallgató választott szakterületét az idősök körében is megfelelően művelni tudja. Az elméleti oktatás célja rendszerezni és kiegészíteni a geriátria elmélet és szakápolástani ismereteket.

3.10.12.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Gerontológus szakorvos / Geriáter szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év gerontológiai/geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.12.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Községi ellátás és színtereinek szakápolástana

3.10.12.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.12.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza a gerontológia alapfogalmait és rendszerezi a gerontológia ágait, részterületeit, alapkérdéseit, célkitűzéseit	Ismeri a gerontológiai alapfogalmakat, a gerontológia ágait, részterületeit alapkérdéseit és célkitűzéseit	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás képessége,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása
Azonosítja az időskorban élettaninak minősíthető változásokat	Ismeri az időskorban élettaninak minősíthető változásokat, Ismeri az időskorra bekövetkező élettani-funkcionális, szociológiai és pszichológiai változásokat	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése

Meghatározza az időskor biológiai, szomatikus és pszichés jellegzetességeit	Ismeri az életmód hatását az öregedési folyamatra	Teljesen önállóan		
Bemutatja a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Ismeri a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Azonosítja az egészségi állapotot, a potenciális rizikó faktorokat	Ismeri a prevenciós színtereket és a különböző szűrővizsgálatokat	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő, segélyhívó, betegmegfigyelő szoftverek / rendszerek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Meghatározza a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintjeit	Ismeri a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintjeit	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése

3.10.12.6 A tantárgy témakörei

3.10.12.6.1 Általános gerontológiai alapok

Demográfiai, epidemiológiai, társadalmi és gazdasági összefüggések, A geriátriai ellátás rendszere, szervezeti struktúrája, Ápolási szintek a geriátria területén, Ápolási folyamat az idősellátásban, Értékelési és dokumentációs formák a geriátriai ellátásban A

témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12.6.2 Geriátriai szakápolástan

Geriátriai beteg állapotfelmérésének elvei és módszerei, Idős és krónikus betegek szükségleteinek kielégítése, Viselkedésminták, kulturális sémák, interperszonális kapcsolatok idős korban, Az idős beteg menedzselése az ellátási szintekben, Idős betegek gyógyszerelése, Mindennapos és invazív beavatkozások a geriátriában, A kiválasztó és a reprodukciós rendszer szakápolástana, inkontinenciaellátás idős korban, Idős és krónikus betegek hagyományos és mesterséges táplálása, folyadék egyensúly fenntartása, A demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátása, szakápolása, Krónikus, légzőszervi megbetegedések ellátása,

szakápolása, A gyógyfoglalkoztatás jelentősége az idősellátásban

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.12.6.3 Geriátriai gyakorlat

A gyakorlatot célzottan kell lefolytatni Geriátriai-, Ápolási-, Krónikus Belgyógyászati Osztályokon, valamint Pszichiátriai Osztály Demens, vagy Alzheimer részlegén, illetve otthoni szakápolást nyújtó szolgálaton belül

3.10.13 Onkológia és szakápolástana tantárgy

57 óra

3.10.13.1 A tantárgy tanításának fő célja

Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészségtudományi, ápolástudományi, táplálkozástudományi, fizioterápia, orvostudományi, különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápiás és szakápolástani ismeretekre, melyek birtokában képesek az onkológiai betegellátásban önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik az onkológiai betegellátás színterén a betegvizsgálattal, diagnosztikával, terápiás, valamint betegvezetési és betegedukációs feladatok ellátására is.

Képességeiket azon intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik

3.10.13.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Onkológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Onkológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.13.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Községi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.13.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.13.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismereti a daganatos betegségek morbiditási, mortalitási mutatóit. A daganatos betegségek kialakulásának rizikótényezőit.	Ismeri a daganatos betegségek etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit	Teljesen önállóan	A tantárgy elsajátításában motivált. Megfigyelőképesség, gondolkodás, pontosság, precizitás	
Biztonságos betegkörnyezet biztosít a diagnosztikus beavatkozások, tevékenységek során	Ismeri a biztonságos betegkörnyezetet	Teljesen önállóan		
A beteget előkészíti a diagnosztikus beavatkozásokhoz	Ismeri a beteg előkészítés módjait	Instrukció alapján részben önállóan		

Betegmegfigyelést és a vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátja	Ismeri beteg megfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit	Teljesen önállóan		Elektronikusan rögzíti
Részt vesz, a szűrővizsgálatok szervezésében, végrehajtásában	Ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		E-mailban tájékoztatja az érintetteket az eseményről, megfelelő hozzájárulás birtokában, digitális platformokon hirdeti az eseményeket.
Fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a daganatos betegek fájdalomcsillapítási protokolljait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápláltsági állapotot felmér.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.13.6 A tantárgy témakörei

3.10.13.6.1 Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája

A daganatképződés molekuláris alapjai (onkogének, tumorszuppresszor gének, DNS javító rendszerek, epigenetikai szerepe a daganatképződésben)

Vírusok szerepe a daganatok kialakulásában

Fizikai-kémia daganatkeltő faktorok,

A sugárzás daganatkeltő hatása

Daganatok növekedése és terjedése

Daganat előtti állapotok

Alapfogalmak: Incidencia, morbiditás, mortalitás

A daganatok gyakorisága, daganat keletkezés kockázati tényezői az életmód szerepe

Daganatos megbetegedések gyakoriságát befolyásoló tényezők

A daganatos megbetegedések incidenciája és az általuk okozott halálozás alakulása Magyarországon.

A daganatos betegségek várható alakulása

3.10.13.6.2 A daganatok szűrése és korai felismerés

A szűrési programok alapjai

A primer (életmód, környezetszennyezés, vakcináció) és szekunder (szervezett szűrések) prevenció lehetőségei Nemzetközi ajánlások

Hazai szűrési programok

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.6.3 A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során

Daganatos betegségek tünettana (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasziás jelenségek)

A daganatos betegségek kórelőzménye, fizikális vizsgálat

Daganatos megbetegedések laboratóriumi diagnosztikája, tumor markerek

Képalkotó diagnosztika szerepe, módszerei

Izotóppal végzett diagnosztika lehetőségei,

A daganatok szövettani és molekuláris, géndiagnosztikája

Intervenciós módszerek

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.6.4 Daganatok csoportosításának egységes rendszere

Daganatok nevezéktana

Daganatok szövettani típusai

Daganatok TNM beosztása

Daganatok stádium besorolása

3.10.13.6.5 Daganatos betegek kezelésének lehetőségei

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése -biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel kapcsolatos ápolói feladatok)

A daganatos betegek kezelhetőségét befolyásoló tényezők, és a kezeléssel összefüggő fogalmak

A daganatok sebészi kezelése-sebészeti onkológia, daganat eltávolítás elvei, sebészeti technikája, műtétek fajtái

A daganatos betegségek gyógyszeres szisztémás kezelése: kemoterápia, hormonterápia, célzott daganatellenes kezelés, immunterápia

Daganatok sugárkezelése- modalitásai, fizikai, kémiai és biológiai alapjai

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek) Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Rehabilitáció az onkológiában (definíció, onkológiai rehabilitációs program elemei, testi és lelki rehabilitáció, nonverbális pszichoterápia, ápolói feladatok rehabilitáció területén

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haldokló betegek pszichoszociális ellátása)

3.10.13.6.6 Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése

Vérképző rendszerre kifejtett mellékhatások kezelése

Nyálkahártya, bőr, oto-neurotoxicitás kezelése

Gyomor-bélműködés zavarainak elhárítása (hányinger, hányás, hasmenés kezelése)

Daganatos betegek fájdalomcsillapítása

Táplálásterápia onkológiai beteg kezelése során

3.10.13.6.7 Onkológiai gyógyszeres ismeretek

Citosztatikus kezelések alapelvei

Kemoterápiás kezelések módjai

Daganatok hormonális befolyásolásának lehetőségei

Citokinek szerepe

Célzott daganatkezelés jelentősége

Immunterápia alapjai

Farmakodinámiás interakciók: antagonizmus, szinergizmus

Farmakokinetikai interakciók (béltraktusban előforduló, fehérjekötődés során létrejövő, metabolizmus során bekövetkező interakció).

Daganatellenes szerek és az étel közötti interakció

3.10.13.6.8 Részletes klinikai onkológia és szakápolásának alapjai

Fej-nyak régió daganatok, kezelése és szakápolása

Tápcsatorna daganatok, kezelése és szakápolása

Máj és epeúti daganatok, kezelése és szakápolása

A hasnyálmirigy, az emésztőrendszeri stromadaganatok (GIST), hashártya daganatok, kezelése és szakápolása

Emlődaganatok, kezelése és szakápolása

Mellkasi szervek daganata és szakápolástana

Ivarszervek daganatai és szakápolástana

Kisklinikumi daganatok és szakápolástana

Központi idegrendszeri- és mozgásszervi daganatok, valamint ezek szakápolástana

Gyermekekori daganatok- és haematológiai daganatok, valamint ezek szakápolástana

Daganatos beteg ápolási specialitásai, ápolási tervek

Daganatos betegek gondozása

Onkológiai szakbizottságok (onkoteam) szerepe, feladatai

3.10.13.6.9 Speciális onkológiai szakápolás

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének tárgyi feltételei (helyiség, berendezések, eszközök, felszerelések,)

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének személyi feltételei (citosztatikus keverékinfúzió készítő aszeptikus egység személyzete, létszáma, alkalmassági orvosi vizsgálat)

Citosztatikus keverékinfúzió szállítása,

Citosztatikus keverékinfúzió tárolása,

Citosztatikus keverékinfúzió beadása, dokumentálása.

Dekontamináció, módjai,

Dekontaminálás eszközei, lépései, dokumentációja

Paravazáció/extravazáció típusai

Paravazáció/extravazáció leggyakoribb okai

Port a Cath kanül, gyógyszer bejuttatása

Port a Cath kanül ápolása, gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.6.10 Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

Onko-hematológiai- immunrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

A leggyakoribb onko –hematológiai betegségek

Vérzéssel járó rendellenességek

Véralvadási rendellenességek

Veleszületett immunhiányos állapotok

Szisztémás autoimmun betegségek

Össejt-transzplantáció

Hospice ellátás csecsemő és gyermekkorban

Sajátos etikai, jogi szempontok az ellátás, gondozás során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.6.11 Bevezetés az onkopszichológiába

Bevezetés az onkopszichológiába Onkopszichológia fogalma, története.

Pszichoszomatikus betegségek,

Biopszichoszociális modell,

Betegközpontú és holisztikus betegellátás, gyógyítás elméletei

3.10.14 Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy

39 óra

3.10.14.1 A tantárgy tanításának fő célja

Elsajátítják a gyógyíthatatlan gyermek és felnőtt beteg, valamint családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérését, ennek alapján a multidiszciplináris team tagjaként az egyénre szabott ápolási gondozási tervet végrehajtani ill. végrehajtását koordinálni, amennyiben szükséges más ellátási területről szakembereket bevonni az ellátásba az elérhető legmagasabb életminőséget biztosítva ezzel a betegnek és családjának. Megismerik a hospice-palliatív ellátási igényű betegek kínzó tüneteinek enyhítési/megszüntetési módjait, megtanulják a nem gyógyszeres terápiás eljárásokat. Megismerik az élet végéhez kapcsolódó jogi szabályokat, melynek alapján támaszt tudnak nyújtani a családnak az életvégi jogi kérdések körében, valamint a gyász időszakában is.

Képessé válnak arra, hogy nyíltan kommunikáljanak a beteggel és családtagjaival; ápolási, pszichológiai, tanatológiai ismereteiket alkalmazva bevonják a családtagokat a beteg ellátásába, támogassák a beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban, felkészítsék a családtagokat, hogy mindvégig a beteg mellett tudjanak lenni. Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre és annak szakszerű és pontos dokumentálására.

3.10.14.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év hospice területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.14.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Községi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.14.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.14.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg performansz státuszát, a beteg és családja szükségleteit, felismeri a prioritásokat, ápolási tervet készít, értékeli az eredményeket, elvégzi a szükséges módosításokat	Ismeri a vitális és önellátási képességi paraméterek élettani és kóros értékeit. Ismeri az ápolási folyamatot. Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit. Ismeri a decubitus rizikófelmérésére szolgáló skálákat	Teljesen önállóan	Feladatait a beteg és családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérése alapján a hospice/palliatív ellátás különböző területein a team tagjaival együttműködve etikusan, empatikusan, határozott pontossággal végzi. A beteg állapotát megfigyeli, értékeli, precízen, kellő részletességgel	Informatikai eszközöket felhasználói szinten kezel, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Multidiszciplináris team tagjaként a beteg ellátásába a team többi tagját ill. más ellátási területről szakembereket bevon	Ismeri a hospice-palliatív team tevékenységét, hatáskörét, az ellátás különböző formáit és igénybevételének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat

Megtanítja a családtagokat a beteg aktuális állapotának megfelelő alap és szakápolási műveletekre	Ismeri az ápolási elveket, ajánlásokat, szakmai kommunikációt és pedagógiai ismereteit alkalmazza	Teljesen önállóan	dokumentál a szakmai kifejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Segítőképz, munkájára és önmagára igényes	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat
Enyhíti/megszünteti a gyógyíthatatlan beteg fájdalmát, kínzó testi és egyéb tüneteit	Átfogóan ismeri a fájdalom mechanizmusának kialakulását. Ismeri a daganatos beteg fájdalmának csillapítására irányuló gyógyszeres, nem gyógyszeres és alternatív lehetőségeket. Ismeri a fájdalomcsillapítás szintjeit és a fájdalomcsillapítók formáit, hatásait. Ismeri a palliatív és supportív terápia orvosi és ápolói lehetőségeit	Instrukció alapján részben önállóan		PCA és subcutan pumpát kezel, terápiás eszközöket felhasználói szinten ismer és alkalmaz, az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket keresi és alkalmazza. Elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Megelőzi/enyhíti a gyógyszer-mellékhatás következtében kialakuló, életminőséget rontó tüneteket. Felkészíti a családtagokat a várható mellékhatásokra	Ismeri a fájdalomcsillapítók mellékhatásai	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza
Megelőzi a nyomási fekély kialakulását, a családtagoknak megtanítja a megelőzés lehetőségeit, a kialakult decubitus kezel. Műtéti és tumoros sebeket, krónikus sebeket sipolyokat ellát és megtanítja a családtagokat a sebellátásra.	Ismeri a decubitus kialakulására hajlamosító tényezőket, a nyomási fekély stádiumait és a különböző stádiumban lévő sebek ellátásának módszereit. Ismeri a sebellátás korszerű elveit, a modern kötszereket, a felírhatóság lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza

Felismeri a közelgő halál jeleit, biztosítja a haldokló beteg szükségleteinek megfelelő ápolást	Tisztában van a közelgő halál jeleivel, ismeri a haldokló beteg charta-ját	Teljesen önállóan	
Kegyelettel halottellátást végez	Ismeri a szakmai ajánlásokat, kulturális vonatkozásokat	Teljesen önállóan	
Felismeri a gyásztámogatás mód-szereit, felismeri a patológiás gyászreakciókat	Ismeri és alkalmazza a szakmai kommunikáció alapelveit, a jogi, etikai, szociológiai és pszichológiai ismereteket	Instrukció alapján részben önállóan	

3.10.14.6 A tantárgy témakörei

3.10.14.6.1 A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története

Hazai és nemzetközi epidemiológiai adatok

Palliatív ellátás, hospice ellátás fogalma

Előrehaladott állapot, terminális állapot, életminőség

A hospice/palliatív ellátás alapelvei

- St Christopher's Hospice
- WHO 2002

Fehér könyv az európai hospice és palliatív ellátás standardjairól és normáiról

A nemzetközi hospice mozgalom története

A magyarországi hospice mozgalom kialakulása és fejlődése

3.10.14.6.2 A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai

A magyarországi hospice - palliatív ellátás felépítése, működése Törvényi és finanszírozási háttér:

A palliatív ellátás elvi alapjai az egészségügyi ellátásban

A Magyarországon jelenleg hatályos jogszabályok: –

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 99.§

- Betegjogok

A palliatív ellátás jogi háttérére vonatkozó jogszabályok:

- Hatályos rendelet a szakmai minimumfeltételekről
- Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a daganatos betegek ellátásáról
- Hatályos finanszírozási rendelet –
- Betegjogok
- Dokumentációs rendszerek

A hospice-palliatív ellátás szervezeti és ellátási formái A palliatív ellátás szintjei a progresszív betegellátás elvei szerint: gyermek /felnőtt hospice ház, intézeti hospice-palliatív osztály, hospice-palliatív járóbeteg ellátás, otthoni gyermek és felnőtt hospice-palliatív gondozás, egyéb ellátási formák - mobil team, nappali szanatórium

3.10.14.6.3 Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége

A palliatív ellátás személyi feltételei és eszközigénye

Multidiszciplinaritás fogalma, együttműködés a team tagjai között, csoportnormák

A team tagjainak feladatai, céljai, kompetenciái

- palliatív jártasságú szakorvos
- ápoló, koordinátor
- gyógytornász, fizioterapeuta
- pszichológus, pszichiáter, mentálhigiénés szakember
- dietetikus
- szociális munkás
- képzett önkéntes segítő
- foglalkoztató terapeuta
- lelkész, pap

3.10.14.6.4 Speciális klinikai és ápolási ismeretek

A daganatos megbetegedések előfordulása Magyarországon - morbiditás, mortalitás, Nemzeti Rákregiszter/ EU

Az onkológiai hálózat

Diagnosztikai eljárások, vizsgálatok: –

- képalkotó diagnosztika
- laboratóriumi diagnosztika
- endoscopia – nukleáris
- medicina

Az onkológiai sebészet fő célkitűzései, a rekonstrukciós műtétek fontossága, a több ülésben végzett műtétek jelentősége

Onkológiai sebészeti beavatkozáson átesett beteg ápolása

- a beteg előkészítése műtetre
- a műtéten átesett beteg ápolása - sebellátás, kötözés, szövődmények, drének, speciális gyomor-bélszonda levezetése, mellkas megnyitáson átesett betegekkel kapcsolatos teendők inhalációs terápia sztomaterápia (ileo-colosztóma, tracheosztóma)
- tartósan behelyezett szondák, katéterek használatával kapcsolatos ápolási feladatok – mesterséges enterális és parenterális táplálás

Kemo-, hormon-, immunterápia mellékhatásai, a terápián átesett betegek ápolása - dermatológiai tünetek, gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek stb. a testkép megváltozása A sugárterápia és mellékhatásai, a sugárterápián átesett beteg ápolása - bőr-, nyálkahártyakezelés, megfelelő diéta

A daganatos beteg rehabilitációjának eszközei, gyógyászati segédeszközök

A rehabilitációs terv/program összeállításának elve – mobilitás

- oxigenizáció segítése

– dietetika

Orvosi, szociális és lelki rehabilitáció a diagnózis közlésétől a beteg gyógyulásáig, illetve haláláig

Gyermekekorból adódó specialitások

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.5 A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai

Az anamnézis és státusfelvétel folyamata, specializációi, fizikális vizsgálat, állapotfelmérő skálák

Speciális műszeres és laborvizsgálatok

A tünetek gyógyszeres kezelése, palliatív terápia

A fájdalomcsillapítás alapelvei, terápiás módszerei

Dermatológiai tünetek - bőrt infiltráló tumorok, nyomás okozta tünetek - decubitus, sztomák és fisztulák, perifériás ödémák, lymphoedema, viszketés

Emésztőrendszeri elváltozások - halitosis, száraz száj szindróma, stomatitis, oralis candidiasis, ízérzés zavarok, étvágytalanság, nehezített nyelés, csuklás, hányás, hányinger, székrekedés, hasmenés, bélelzáródás, ascites

Vizeletürítési zavarok - vizelet inkontinencia és vizeletretenció, haematuria

Idegrendszeri tünetek - agyi metastasisok, epilepsziás és epileptiform rohamok terminális állapotban, gerincevelői kompresszió, zavartság Folyadék-, elektrolit zavarok

Láz, infekciók

Légzőrendszeri elváltozások, nehézlégzés

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.6 A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai

A fájdalom kialakulásának okai, típusa - nociceptív, neuropátiás, pszichogén; áttörésses fájdalom

A fájdalom felmérése - fájdalomfelmérő skálák, a fájdalom jellege, életminőséget befolyásoló jellemzői

A fájdalomcsillapítás módszerei

Gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségei

A fájdalomcsillapítás alapelvei, lépcsői - WHO ajánlás

Gyógyszerek helyi alkalmazása- idegblokádok, epidural kanül

A major opiátokkal kapcsolatos rendelkezések

- gyógyszerfelírás/rendelés
- tárolás
- dokumentálás
- felhasználásra nem kerülő gyógyszer

A fájdalomcsillapítók mellékhatásai és a megelőzés lehetőségei - gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek

A fájdalomcsillapítás adjuváns gyógyszerei

Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás - akupunktúra, relaxáció, masszázs, radioterápia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.7 Utolsó órák ellátása, halottellátás

A közelgő halál tünetei, figyelmeztető jelei - élettani és lelki változások

Progresszív krónikus betegségek lefolyási szakaszai

Az élet utolsó óráiban elhagyható gyógyszerek

A haldokló beteg charta-ja

A haldokló beteg szükségletei, ápolói feladatok- haldokló beteg konfúziójának, delíriumának kezelése

Halott körüli teendők orvosi és ápolói vonatkozásai

A halottellátás gyakorlatának különbségei aktív osztályon és hospice/palliatív osztályon

Család pszichés támogatása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.14.6.8 Gyász, gyásztámogatás

A halál, halállal kapcsolatos érzések, halálfélelem

A diagnózis közlésének pszichológiai problémái

A pszichés stádiumok jellemzői

- elutasítás
- düh
- alku
- depresszió
- belenyugvás

Haldokló beteg charta-ja

Film: Iván Iljics halála, 72'

A haldokló beteg és családtagjai pszichés támogatása. A halálhoz kötődő rítusok

A gyász szakaszai és a gyászfázisok jellemzői, a gyászév

- anticipációs gyász –
sokk
- kontrolláltság
- tudatosulás
- elfogadás
- adaptáció

A normál és a szövődményes gyász- krónikus gyász, bagatellizáció, hipertrófikus gyász, torzult gyász

A gyermekek halálképe

A haldokló és a gyászoló gyermek

A veszteség-feldolgozás segítése

A gyászolók gondozása - család, barát, lelkesztő, önszorgító csoportok, egyéni pszichoterápiás módszerek

Pasztorálpszichológia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.9 Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások

A betegek tájékoztatása és a tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvei.

A gyógyíthatatlan beteg felvilágosításának dilemmái.

A gyógyíthatatlan betegek ellátásának etikai kérdései.

Az élet végével kapcsolatos etikai döntések.

Eutanázia. (Halál saját kérésre c. film bemutatása) A

kezelés visszautasításának joga.

Élő végrendelet.

Az eutanázia és a hospice ellátás különbségei. Esetelemzések

A szervátültetés etikai és jogi elvei.

Az agyhalál fogalma.

Az Egészségügyi Törvény a haldoklók gondozásáról és a hospice-ról, hospice vonatkozású miniszteri rendeletek, hospice szakmai irányelvek

Cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség esetei, a hozzájuk fűződő jogkövetkezmények.

Öröklési jog alapelemei, törvényes és végintézkedésen alapuló öröklés, végrendeletek a betegeket az egészségügyi ellátások igénybevétele kapcsán megillető jogosultságok rendszere

3.10.14.6.10 Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat a tantárgy témaköreihez kapcsolódó gyakorlati tevékenységeket tartalmazza

3.10.15 Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy

42 óra

3.10.15.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a kritikus állapotú betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a kritikus állapotok korai felismerésre, kompetencia szintű elsődleges állapotfelmérésre és a szükséges beavatkozások haladéktalan elvégzésére. Legyen képes irányítással részt venni és segédkezni, az emelt szintű ellátásban. Kompetenciájának megfelelően végezze a kritikus állapotú / intenzív ellátást igénylő betegek ápolási folyamatának feladatait. Ismerje meg a különböző aneszteziológiai beavatkozásokat és a hozzájuk tartozó perioperatív ápolói feladatokat. A kialakított sürgősségi szemlélettel képes legyen az ellátás valamennyi területén túl, az intézeten kívüli szituációkban is a hirtelen kialakult kritikus állapotok menedzselésére, első ellátására.

3.10.15.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Oxiológus / Intenzív terápiás szakorvos / Aneszteziológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sürgősségi/intenzív területen eltöltött gyakorlat, az

adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.15.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Fizika, Kémia, Biofizika és biokémia, Anatómia, Élettan, Gyógyszertan, Diagnosztikus és terápiás ismeretek, Ápolástan, Klinikumi ismeretek

3.10.15.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.15.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kritikus állapotokat felismer, riaszt	Sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok tünettana	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Riasztási eszközök alkalmazása
Elsődleges állapotfelmérés algoritmusának alkalmazza	ABCDE algoritmus azonnali beavatkozást igénylő állapotai	Teljesen önállóan		
Légútbiztosítást végez SGAD eszközökkel	Sürgősségi beavatkozások	Teljesen önállóan		
Emeltszintű ellátásban vesz részt	Emelt szintű sürgősségi ellátások protokolljai	Irányítással		
Kritikus állapotú beteget ápol	Intenzív betegápolás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiterjesztett monitorozást végez	A monitorozás elmélete és gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Monitorrendszerek alkalmazása
Perioperatív ellátásban vesz részt	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalomcsillapítást végez	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		PCA pumpák alkalmazása
Speciális gyógyszerbejuttatást végez	Alkalmazott gyógyszerteran	Instrukció alapján részben önállóan		
Parenterális táplálást végez	Táplálásterápiái ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.15.6 A tantárgy témakörei

3.10.15.6.1 Prehospitális sürgősségi ellátás

A prehospitális sürgősségi ellátás rendszerének jellemzői, szinterei, feladatkörei
A mentőszolgálat működése, a mentésirányítás feladatrendszere
Szakmai kommunikáció elemei az ellátókkal
A sürgősségi ellátás jogi, etikai specialitásai
Diagnosztikus és terápiás algoritmusok a prehospitális gyakorlatban
A sérült, súlyos sérült ellátási algoritmus
A mentésben alkalmazott mentéstechnikai eszközök és alkalmazási algoritmusai
Szekunder transzportok szervezési, betegátadási szempontjai

3.10.15.6.2 Intrahospitalis sürgősségi ellátás Az

intrahospitalis sürgősségi ellátás szinterei, jellemzői
A betegfogadás, osztályozás rendszere, szabályai
Az ABCDE algoritmus és azonnali beavatkozások intrahospitalis specialitásai
Légútbiztosítás ápolói kompetenciái (SGAD- OPA, NPA, LMA)
Emeltszintű légútbiztosítás ápolói feladatai (ET intubáció, sebészi légút)
Az oxigén és inhalációs terápia sürgősségi specialitásai
Emelt szintű újraélesztés algoritmusai, reverzibilis okok és ellátásuk
A légzési elégtelenség és ellátási stratégiái
Hemodinamikai instabilitást okozó ritmuszavarok és ellátásuk, elektromos terápia
Shock folyamatok csoportosítása, jellemzői, ellátási stratégiák
A mellkasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
Az akut hasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
A masszív vérző beteg ellátási stratégiái
Sürgősségi ellátást igénylő neurológiai állapotok
Alsó végtagi fájdalom sürgősségi vonatkozása
Sürgősségi ellátást igénylő sérülések, súlyos sérült ellátási algoritmusok
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.3 Intenzív betegellátás

Az intenzív ellátás szintjei, jellemzői,
Intenzív ellátást igénylő állapotok,
Az intenzív ellátás pszichés vonatkozásai
A homeosztázis zavarai, azok követésének módszerei
A kiterjesztett betegmegfigyelés specialitásai, invazív monitorozás
Postresuscitációs ellátás és ápolás specialitásai
Tartós gépilegezetett beteg monitorozása, ápolása, a leszoktatás ápolói feladata
A sedáció vezetése, altatott, sedált beteg megfigyelési és ápolási specialitásai
Septicus beteg ellátásának, ápolásának specialitásai
Speciális gyógyszer bejuttatások az intenzív ellátásban
Klinikai táplálás specialitásai- parenterális táplálás

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.4 Aneszteziológia beavatkozások

Az aneszteziológia fogalma, célja, feladatköre,

Az aneszteziológiai kivizsgálás és rizikó becslés

Az aneszteziológiai beavatkozások formái, jellemzői

Az aneszteziológiai fázisai

Az egyes aneszteziológiai beavatkozások perioperatív ápolási vonatkozásai

Postoperatív megfigyelés, ellátás és ápolás,

Fájdalom menedzsment, postoperatív fájdalomcsillapítás

3.10.15.6.5 Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata

A klinikai területi gyakorlat során a tanuló ismerje meg:

A sürgősségi osztály működésének jellemzőit, a betegfogadás és osztályozás rendszerét, annak fontosabb lépéseit

Figyelje meg az elsődleges állapotfelmérés algoritmus gyakorlatban történő alkalmazását

Figyelje meg az egyes sürgősségi állapotok differenciáldiagnosztikai vizsgálatát

Irányítással vegyen részt a betegek/sérültek vizsgálatában és ellátásában

Ismerje meg a sürgősségi laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok ápolói kompetenciájú tevékenységeit

Az intenzív osztályos gyakorló területen figyelje meg az intenzív osztály működésének jellemzőit, a beteg felvétel rendjét.

Ismerje meg a kiterjesztett monitorozás, invazív monitorozás rendszerét, irányítással vegyen részt a betegek monitorozásában

Ismerje meg és irányítással vegyen részt a lélegeztetett betegek ellátásában, ápolásában

Vegyen részt az intenzív ápolást igénylő betegek ápolási folyamatában

Ismerje meg a kritikus állapotú betegek intézetben belüli transzportjának szervezési és kivitelezési ápolói feladatait

3.10.16 Klinikai gyakorlat II tantárgy

63 óra

3.10.16.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzen, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.

3.10.16.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Az adott területen jelenleg munkaviszonyban tevékenykedő BSc ápoló egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal

3.10.16.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános ápolástan II; Belgyógyászat és szakápolástan; Sebészet és határterületeinek ápolástan; Pszichiátriai betegek ápolása; Neurológia és szakápolástan; Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll; Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan; Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő és gyermekkorban; Csecsemő és gyermekápolási ismeretek; Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástan; Speciális ápolói feladatok a gyermekellátásban; Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása; Községi ellátás és színtereinek szakápolástan; Gerontológia és szakápolástan; Onkológia és szakápolástan; Hospice ellátás és szakápolástan, otthonápolás; Kritikus állapotú beteg ellátása

3.10.16.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.16.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját	Teljesen önállóan	Segítőképz, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	
Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Teljesen önállóan	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi	

Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Teljesen önállóan	szabályok betartásával végzi. Tevékenységet az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja. A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít.	
Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.	
Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve,	

Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyag-kondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Teljesen önállóan	vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat. Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez	
--------------------------------------	--	-------------------	---	--

Invazív beavatkozásokat végez (véna kanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunkció menetét, a transzurethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan	fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és	
---	---	--	---	--

Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	egészségvédelmi szabályokat.	
---	--	--	-------------------------------------	--

Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.	Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.	Teljesen önállóan		

3.10.16.6 A tantárgy témakörei

3.10.16.6.1 Irányított gyakorlat

A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni:

Vitális paraméterek megfigyelése

Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása

Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás
 Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás
 Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben
 Porampulla oldása, mulageon
 Perfuzor használata
 Beöntés
 Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon
 Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párasító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó) Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmasz, reservoáros arcmasz, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai
 Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata
 Enterális gyógyszerelés
 Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai
 A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai
 A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai
 Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon
 Vértétel
 Perifériás kanül felvezetése, mulageon
 Szárnyas tű felvezetése
 Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath
 Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron
 Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon
 Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon
 Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel - Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék).
 Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai
 Ápolási diagnózisok felállítása
 Katéterezés
 Sebkezelés
 Sztómagondozás
 Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben Vizitekre történő kórtermi előkészítés, hulladékkezelés

3.10.16.6.2 Orientációs gyakorlat A tanuló érdeklődésének és az infrastruktúrális lehetőségeknek megfelelő gyakorlat.

KÉPZÉSI PROGRAM

Gazdálkodó szervezet neve:	Almási Balogh Pál Kórház
Gazdálkodó szervezet címe:	3600 Ózd, Béke út 1-3.
Képzőhely neve:	Ózdi SZC Bródy Imre Technikum
Képzőhely címe:	3600 Ózd, Petőfi Sándor út 20.
Szakma neve:	Általános ápoló
Azonosító száma	5 0913 03 01

a szakirányú oktatás képzési programja

1 éves esti tagozatos **Gyakorló ápoló Híd** felnőttképzésre (3/15. évfolyam)
a központilag kiadott Általános ápoló – Gyakorló ápoló HÍD program alapján

a 2021/2022-es tanévtől

A szakirányú oktatás képzési programja

Tantárgyalapú oktatásszervezés esetén

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

1. A szakma alapadatai

1.	Az ágazat megnevezése:	Egészségügy
2.	A szakma megnevezése:	Általános ápoló
3.	A szakma azonosító száma:	5 0913 03 01
4.	A szakma szakmairányai:	-
5.	A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	5
6.	A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	5
7.	Ágazati alapoktatás megnevezése:	Egészségügy ágazati alapoktatás
8.	Kapcsolódó részsakmák megnevezése:	-
9.	Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama:	Érettségire épülő oktatásban: 160 óra
10.	A szakirányú oktatásra egy időben fogadható tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek maximális létszáma: (Figyelem! A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megkötését megelőzően a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek számára – jogszabályban foglalt rendelkezések megtartásával – kiválasztási eljárást folytathat le. Szakképzési munkaszerződés azzal a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel köthető, aki a szakmára előírt egészségügyi feltételeknek és pályaaalkalmassági követelményeknek megfelel.)	16 fő
11.	A képzés célja:	A képzés célja, a fekvő és járó beteg ellátásban tevékenykedő olyan szakember képzése, aki munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai-, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér és beavatkozik az utasításnak megfelelően.

		Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a betegoktatásban és a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Az általános ápoló részt vesz az egészségügyi ellátás során a megelőző, gyógyító-, gondozó-, és rehabilitációs folyamatokban. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi szabályozások betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. Munkája során részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában, a beteg szükségleteinek megfelelő, egyénre szabott ápolási terv alapján alapápolást és szakápolási feladatokat végez. Megfigyeli a beteg állapotát, állapotváltozásait. Pszichés támogatást nyújt a betegnek és családjának. Képes felnőtt, csecsemő és gyermekápolási feladatokat ellátni, valamint háziorvosi praxisban és az alapellátás más színterein, otthonápolásban, geriátriai és hospice ellátásban, onkológiai ellátásban ápolóként tevékenykedni.
12.	A képzés célcsoportja (iskolai/szakmai végzettség):	A munkáltató döntése alapján beiskolázott munkavállalók és / vagy a saját elhatározásukból fejlődni, tovább lépni akaró személyek, továbbá az állami munkaerő-piaci támogatási programokban résztvevők vagy valamilyen uniós támogatási formában részesülő személyek. A képzési program elérhető minden olyan egyén számára is, aki a belépési feltételeknek (gyakorló ápoló végzettség) megfelel és a képzési programmal elérhető új szakmai képesítés megszerzését tűzte ki célként maga elé.

2. Az Általános ápoló szakmai követelményei

**Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása a 3/15. évfolyamon
(esti tagozatos egy éves Általános ápoló – Gyakorló ápoló HÍD képzés esetében):**

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.	Segítőképz, türelmes és empatikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján.
2	Felméri a beteg szükségleteit, ápolási igényeit, a szükségleteknek megfelelő ápolást végez.	Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékszükséglet, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürítés, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.	Az ápolás tervezésekor figyelembe veszi a szükségleteket módosító tényezőket, a beteg szociokulturális jellemzőit, fennálló akadályozottságát. Munkavégzése során betartja a munka-, tűz- és egészségvédelmi, higiénés és betegbiztonsági	A szükségletek kielégítésének segítségét önállóan végzi, az invazív ápolási eljárásokat igénylő esetekben orvos utasítása szerint önállóan cselekszik.

			szabályokat.	
3	Életkorok szerinti betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri az életkorok szerinti betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi az orvos felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.

4	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt az orvos utasítása szerint, önállóan végzi, tevékenységét dokumentálja.
5	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.

6	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását orvos utasítása szerint végzi.
---	---------------------------------------	---	---	--

7	Előkészíti a gyermek vagy felnőtt beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói feladatokat.	Ismeri az életkorok szerinti csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését orvos utasítása alapján, önállóan végzi. A beavatkozások során az orvossal együttműködik, asszisztál.
8	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását.
9	A beteg életkorának és szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri az életkorok szerinti betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.

		Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit		
--	--	--	--	--

10	Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít. Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében.	A tanulókkal való foglalkozás során következetesen betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.
11	Szükség esetén tanácsot ad a betegnek szociális segítségnyújtás igénybevételéhez.	Ismeri a szociológia, egészségszociológiai és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.	A beteggel szemben empátikus, etikus és segítőkész magatartást tanúsít.	A tanácsadást önállóan az orvos utasítása alapján végzi.
12	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket önállóan és/vagy az ápolóval együttműködve végrehajtja.

13	Terminális állapotú gyermek vagy felnőtt beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait életkoronként.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
14	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét önállóan dokumentálja.
15	Életkornak megfelelő enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz.	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat az életkor függvényében, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszerelési szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontokat, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi a gyógyszerelési tevékenységet.

16	Közreműködik transzfúziós terápiánál. Felismeri az esetleges szövődményeket.	Ismeri a transzfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transzfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transzfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján előkészít transzfúziós terápiához. Elvégzi a transzfúzió alatti és utáni ápolói feladatokat.
17	A beteg állapotának megfelelő diétát és táplálási módot alkalmaz.	Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	Érti a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A diéta és a táplálási mód megválasztásánál az orvos utasítása szerint jár el.
18	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.

19	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Fontosnak érzi a munka-egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.
20	Általános ápolási feladatokat végez. területén. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy önállóan részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
21	Közösségi ápolást, otthonápolási feladatokat végez.	Ismeri az alapellátás jogi szabályozását, a közösségi ápolás és az otthonápolás fogalmát, működésének alapvető jellemzőit, a közösségi ápolás és az otthonápolás területén végezhető ápolói feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, részt vesz a beteg gyógykezelésében. Önállóan megtervezi és végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.

				Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályokat.
22	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-acath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttat és eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.

		szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.		
23	Invazív beavatkozásokat végez (véna kanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunkció menetét, a transzurethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait	A jogi etikai normák betartásával empatikusan áll a beteghez, tudását folyamatosan fejleszti és haladó szemléletű az új eszközök protokollok tekintetében.	A beavatkozásokat felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan végzi. Önálló felelősséggel

24	Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
25	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA)	Ismeri a nemszteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást nemszteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.

26	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Orvos utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
27	Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi, tevékenységét dokumentálja.	Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a felmérés dokumentációs rendszerét a megelőzéshez/kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.	A beteggel empatikus. Tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.	Orvos utasítása alapján végzi a krónikus sebek ápolását. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
28	Inkontinens beteg ápolását végzi.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.

29	Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.	Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.	Az ápolási anamnézis felvételénél körültekintő. A beteggel érthetően, kommunikál, türelmesen meghallgatja. A dokumentálási feladatoknál pontosságra törekszik.	A tervezést az ápolóval együttműködve végzi. Felelős az általa elvégzett tevékenységek szabályos dokumentálásáért.
30	Képes beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
31	Képes a gyomorszondán keresztüli táplálásra.	ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
32	Képes a húgyhólyag irrigálására.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.

33	Képes beadni elrendelt enterális gyógyszereket, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt.	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszeres csoportok at, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
34	Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protollok betartásával.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
35	Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi.	Önállóan megfigyeli a beteget.
36	Alkalmazza a szakmai idegen nyelvet.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.
37	Alkalmazza és megérti a szakmai fizikai és biofizikai ismereteit és jelenségeket. Ismeri a képalkotó eljárások alapjait.	Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képalkotó eljárásokat.	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
38	Alkalmazza a szakmai kémia alapvető jelenségeit, ismeri a szerves és szervetlen kémiai alapokat. Megérti a biokémiai alapfogalmakat, és a	Ismeri a kémiai és a biokémiai alapfogalmakat, és a leggyakoribb labor diagnosztikai eljárásokat.	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.

	labordiagnosztikai mintavétel kémiai háttérének alapjait.			
39	Ellátja a praxis/ praxisközösség ügyviteli teendőit (betegek ki- és bejelentkezése, heti, havi, éves praxisjelentések, betegregiszterek vezetése, ápolási dokumentáció, egészségügyi dokumentáció). Betegirányítást támogató eszközt használ.	Ismeri a praxis működtetéséhez szükséges dokumentáció vezetés szabályait, az ügyviteli feladatokat. . Felhasználói szinten ismeri az akkreditált házi orvosi szoftvereket, betegirányító rendszereket.	Törekszik a munkavégzés elemei szabályainak a betartására. Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat. A határidőket precízen betartja.	Útmutatás alapján önállóan végzi el az ügyviteli feladatait. Betartja az adatvédelemre és a dokumentációra vonatkozó előírásokat.
40	Figyeli a praxis közegészségügyijárványügyi viszonyait, felméri a hiányosságokat.	Ismeri a praxis közegészségügyijárványügyi feladatait. Felsorolja a fertőző betegekkel kapcsolatos tevékenységeket, a járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatokat és laboratóriumi vizsgálatokat. Ismeri a járványveszély, vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezéseket. Ismeri a fertőző betegek be-, és kijelentését az, OSZIR rendszerbe.		Adminisztrációs és szakápolási tevékenységét orvosi utasításra önállóan végzi. Betartja a dokumentáció vezetésének szabályait. Felelősséget vállal az általa vezetett dokumentáció tartalmáért.

41	Részt vesz a gondozási tevékenységek-ben. Ellenőrzi a gondozási naplót, egyes betegcsoportok gondozását protokoll alapján végzi.	Ismeri a leggyakrabban előforduló krónikus betegségek (szív és érrendszeri, diabéteszes, gasztroenterológiai, légzőszervi, nefrológiai, urológiai, neurológiai, pszichiátriai és onkológiai) kóroktanát, ellátásuknak, gondozásuknak a szabályait, protokolljaikat, népegészségügyi vonatkozásait és prevenciók lehetőségeiket.	Törekszik a dokumentáció pontos, szabályszerű vezetésére, elkötelezett a szabályok, protokollok betartására.	Önállóan végzi egyes, alacsony kockázatú betegek gondozását. Az orvossal együttműködve végzi a magas kockázatú betegek gondozását. A dokumentációt önállóan vezeti.
42.	Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői és keresőképtelenség el összefüggő feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást	Ismeri a háziiorvosi ellátáshoz tartozó orvosszakértői feladatokat úgy, mint a halál megállapítása, látlet felvétele, gépjárművezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vizi járművezetői alkalmassági vizsgálat, kézi lőfegyverek, lőszerek, gáz-, és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági vizsgálata. Ismeri az orvosszakértői feladatok dokumentációjának szabályát. Ismeri a keresőképtelenség formáit, és	Elkötelezett a szakmája, szakterülete iránt.	Az orvossal együttműködve végzi a gondozási, az orvosszakértői és keresőképtelenséggel összefüggő adminisztrációs feladatokat. A dokumentációt önállóan vezeti. Betartja az adatkezelésre, adatvédelemre vonatkozó előírásokat

		az ezzel összefüggő ügyviteli feladatokat. Alkalmazza a beteg adatainak kezelésére és védelmére vonatkozó szabályokat.		
--	--	--	--	--

43	Részt vesz a prevenció különböző szintjein zajló munkában, betegklubok, szintér programok szervezésében, valamint az önszerveződő csoportok szakmai segítésében. Kommunikációs stratégiákat alkalmaz.	Ismeri a prevenció különböző szintjeit, színtereit és célcsoportjait. Ismeri a szűrővizsgálatok célját, módszerét, etikai és jogszabályi hátterét. Ismeri a kötelező, az életkorhoz kötött és ajánlott szűrővizsgálatokat. Ismeri az egészségfejlesztési programok szervezésének módját. Ismeri a prevenciós többlétszolgáltatások igénybevitelének lehetőségét. Ismeri a dohányzásról való leszokást segítő programokat, az alkohol- és drogprevenciót. Ismeri az egészségfejlesztés és a motiváció módszertanát, a kommunikációs lehetőségeket	Elkötelezett a lakosság egészségének javításában.	Folyamatosan, belső indíttatásból szervezi az egészségfejlesztési programokat, életvitelével példát mutat. Betartja a szűrővizsgálatokra vonatkozó etikai és jogszabályi előírásokat.
----	---	--	--	--

44	Elvégzi a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos feladatokat.	Ismeri a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat. Felsorolja az életkorhoz kötöten kötelező, a megbetegedési veszély elhárítása esetén kötelező, az önkéntesen igénybe vehető, a munkakörökhöz kapcsolódó védőoltásokat. Ismeri a térítésmentes influenza elleni oltásban részesülők körét.	Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre.	Betartja a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat.
45	Eligazodik az idős, és a krónikus ellátás rendszerében. Feltárja a beteg szempontjából kulcsfontosságú a potenciális kockázatokat, megtervezi a szükséges beavatkozási területeket.	Ismeri a gerontológia és a geriátria definícióit, típusait, történetét, fejlődését, alapfogalmait. Felidézi a hazai és külföldi demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, gazdasági mutatókat, elemzéseket, tanulmányokat. Átlátja a demográfiai, epidemiológiai, társadalmi-gazdasági összefüggéseket, a geriátriai ellátás rendszerét, annak szervezeti	Elfogadja és tiszteli az idős embereket, érdeklődő és segítőkész személyiség, aki elhivatott a szakterület-ezen belül az idős és a krónikus beteg ellátás-ismereteinek elsajátítása iránt, nyitott a speciális szakmai tudás befogadására,	Tevékenységét önállóan végzi.

		struktúráját, kapcsolódási pontjait.		
46	Felvilágosítást ad az öregedés folyamatáról. Elemzi és értékeli az öregedés folyamatát befolyásoló tényezőket, az egyén szintjén.	Ismeri az öregedés folyamatának biológiai és élettani vonatkozásait, kockázatait. Felidézi az öregedésméleteket, érti azok csoportosítását, lényegét. Ismeri az öregedést befolyásoló tényezőket és az idősellátás jogi-, etikai vonatkozásait	Empatikus, ráhangolódik a gondjaira bízott páciensek helyzetébe, érzéseibe és ennek alapján motivált az egyéni segítségnyújtásra	Felelős az idős, illetve krónikus betegek holisztikus (teljeskörű, rendszerszemléletű) ellátásáért, gondozásáért, ápolásáért. Betartja a kompetenciahatárait a beteg, illetve hozzátartozók tájékoztatásakor, felvilágosításakor. Tevékenységét önállóan, illetve másokkal együttműködve, továbbá vezetői irányítással, utasítás alapján végzi az otthonápolás,

47	Elemzi az idős és krónikus betegek a társas kapcsolatainak jellemzőit és feltárja a pszichológiai, illetve szociális zavarokat. Részt vesz a demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátásában, illetve ezen betegek szakápolását végzi	Ismeri az életkori sajátosságokat, a szakterületre jellemző klinikumi vonatkozásokat, az idős ember pszichológiáját, társas kapcsolatait, azok jellemzőit. Felismeri és azonosítja a pszichológiai és a szociális zavarokat. Ismeri a demencia és az Alzheimer kór kongitív és nem kongitív tüneteit, jellemzőit, a betegségek lefolyását, szakaszait, kockázati tényezőit, kezelési lehetőségeit, ezen betegek ellátásával kapcsolatos szakmai és társadalmi problémákat, az ellátással kapcsolatos szakápolói teendőket.	Türelmes az idős, krónikus beteg páciensekkel, gyakorolja a feltétel nélküli elfogadás módszerét, kerüli a stigmatizációt Szakápolói tevékenységét a páciens állapotának, az életkori sajátosságainak, a pszichológiai jellemzőinek figyelembe vételével, az elsajátított geriátriai klinikumi ismereteit alkalmazva végzi.	egészségügy, illetve a szociális ellátási területén az alap-, fekvőbeteg-, valamint speciális szakellátást nyújtó intézményeiben
----	--	---	---	---

48	Menedzseli az idős emberek és a krónikus betegek ellátását. Érthető, szakszerű tájékoztatást nyújt az igénybe vehető szociális ellátási formákról. Közreműködik az egészségügyi és a szociális ellátások megszervezésében. Adatokat és dokumentumok karbantart, továbbít, ment és archivál	Ismeri az idős és krónikus ellátás rendszerét, szervezeti struktúráját, kapcsolódási pontjait, ismeri a szakápolói tevékenységet szabályzó szakmai és jogszabályi környezetet. Megfelelő módon beazonosítja a saját kompetenciahatárait. Ismeri az egészségügyi és a szociális ellátás helyét és szerepét a geriátriai és a krónikus beteg ellátásban. Ismeri a betegmenedzselés elemeit, lépéseit, az ellátáson belül, illetve az egészségügyi és szociális ellátás közötti határterületeket-, koordinációs lehetőségeket, a kapcsolattartás formáit. Ismeri a kommunikációs és konfliktuskezelési módszereket. Beazonosítja a különböző ellátási igényt jelző és kezdeményező dokumentációs feladatokat.	Betegmenedzselési és koordinációs feladatainak ellátása közben ügyel a kommunikációjára, a kompetenciahatárainak betartására, tisztelettudóan, de határozottan fellép a beteg érdekében. A beteggel és családjával empatikus, segítőkész és törekszik arra, hogy valamennyi intézkedése a beteg érdekeit szolgálja, illetve ügyel arra, hogy az ellátás folyamatos és szakszerű maradjon.	Önállóan, illetve másokkal együttműködve közreműködik a betegutak menedzselésében, a rehabilitációban, a közösségi-, és az otthoni szakápolásban, illetve a hospice szakellátásban. Önállóan végzi az adatok betáplálását, feldolgozását, átvitelét, fogadását és elemzését. Önállóan végzi az információ források és információk felkutatását és beszerzését digitális hálózatokból, illetve az információk kiértékelését.
----	---	---	--	--

49	Részt vesz és segédkezik a beteg egyéni foglalkozásain, illetve részt vesz a munkaterápiás, foglalkoztató terápiás és gyógyfoglalkoztató csoportok munkájában.	Ismeri a viselkedés mintákat, kulturális sémákat a geriátriában. Tisztában van a csoportszerep és csoportdinamika jelentésével. Felismeri a szerepek, szerepfeszültségek típusait, azok pszicho és szociohigiénés következményeit. Ismeri az idősök önértékelési és érzelmi kondicionálási módszereit, illetve az idősellátásban az alkalmazható szocioterápiás módszereket	Viselkedését, kommunikációját a beteg megfelelő ellátásának, illetve a csoport irányításának érdekében kontrollálja. Hatékony módszerekkel meggyőzi mind az egyént, mind a csoporttagokat az új perspektívák megismerésére, új dolgok, új módszerek elsajátítására, megtanulására	Önállóan, illetve a megfelelő szakmai tudással rendelkező szakember irányítása mellett vesz részt a terápiás ellátásban, illetve a csoportfoglalkozások munkájában
50	Tájékoztatja a beteget és a hozzátartozót a rákszűrés lehetőségeiről, a szűrőprogramokat propagálja. Közreműködik a rákbetegségek felderítésében. Következtesen alkalmazza a szűrési elveket és technikákat.	Tisztában van a daganatos betegségek etiológiával, epidemiológiával, diagnosztikával, a daganatok csoportosításának egységes rendszerével. Azonosítja a daganatkeltő ágenseket, a veszélyeztetett rizikócsoportokat felismeri.	Belátja a szekunder prevenció jelentőségét a daganatok korai szűrésében. Elhivatott a rákbetegségek felderítésében. Törekszik a gyógyult betegekben a metasztázisok	Önállóan, illetve másokkal együttműködve végzi az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló felvilágosító, tájékoztató tevékenységeket.

51		Részletesen ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket, szűrési programokat. Érti a betegség korai felismerésének jelentőségét. Tisztában van a gyógyult betegek relapszus kialakulásának veszélyeivel.	kialakulásának megelőzésére. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.	
----	--	---	--	--

52	Kompetenciájának megfelelően tájékoztatja a beteget és felkészíti (pszichésen, szomatikusan) kemo-, , biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia kezelésekre. A daganatos betegek komplex kezelésében közreműködik.	Eligazodik az onkológiai ellátás intézményrendszerében. Érti az onkológiai beavatkozások (kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia) célját, menetét, esetleges szövődményeket, a mellékhatások kivédésének lehetőségeit.	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes	Orvosi utasításra, részben önállóan végzi munkáját.
----	--	--	---	---

53	Citosztatikus keverékinfúziót, gyógyszereket, vérkészítményt juttat be a beteg számára Port-a-Cath kanülön vagy érkatéteren (centrális, perifériás) infusoron, perfusoron át. A katétert, kanült ápolja, gondozza.	Magabiztosan ismeri a Port a Cath kanül és érkatéterek (centrális, perifériás) perfusor, infusor fajtáit, működésük, alkalmazásuk különbözőségeit és az egyes kanülok ápolásivonatkozásait.	Törekszik a citosztatikum érpályán kívülre kerülésének kivédésére, ezzel a súlyos szöveti károsodás megelőzésére. Magára nézve kötelezőnek érzi a kézhigiénés és aszepszis szabályok betartását.	Instrukció alapján részben önállóan végzi a beavatkozást. Betartja és betartatja az extravazáció megelőzésére, a steril anyagok kezelésére, tárolására vonatkozó eljárásrendek-, protokollok előírásait, szabályait.
54	Figyelemmel kíséri az onkológiai ellátásban alkalmazott kezelések betegekre gyakorolt hatását. A citosztatikus-, sugár-, illetve hormonkezelés akut és szubakut mellékhatásait felismeri, ellátja.	Felismeri a különböző szervi lokalizációjú szövődményeket. Felismeri a kemo-, sugár-, hormonterápia akut és szubakut mellékhatásait. Felsorolja a szupportív kezelés elveit, a daganatos betegség, vagy a kezelés által okozott tünetek, panaszok csökkentését, megszüntetését célzó módszereit.	Felelősséggel, empatikusan, etikusan, segítőkészen a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva végzi feladatait a szupportív kezelésben.	Orvosi utasításra részben önállóan végzi munkáját. Ápolói tevékenységet kezdeményez az onkológiai terápia mellékhatásainak kezelésére.

55	Terminális állapotú daganatos gyermek és felnőtt beteg szakápolását, gondozását végzi. Támogatja a daganatos beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban.	Megnevezi a haldokló beteg charta-ját, az életvégi döntésekhez kapcsolódó jogi szabályokat, etikai kódex vonatkozó részeit. Felismeri a haldoklás pszichológiai stádiumait, a haldoklás szakaszainak jellemzőit, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását, a hospice filozófiáját és palliatív medicina jellemzőit.	Tiszteletben tartja a súlyosan beteg ember jogait élete végéig, a titoktartás követelményeit. Mélységes humánummal, empátiával fordul a haldokló beteg és családja felé. Kész az együttműködésre a beteggel, családtagjaival és a team tagokkal. Etikus, jogkövető magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja és elfogadja a beteg döntéseit.	A haldokló ápolását, részben önállóan a szakmai szabályok maradéktalan betartásával végzi.
56	Daganatos fekélyeket, burjánzó tumorokat, műtéti sebeket szakszerűen kezel, sebellátással kapcsolatos edukációt végez	Behatóan ismeri a sebellátás korszerű elveit. Ismeri a modern kötszereket, ismeri a kötszerek és más gyógyászati segédeszközök rendelésére vonatkozó szabályokat.		
57	Tájékoztatást nyújt az igénybe vehető gyásztámogató egyéni és csoportos lehetőségekről. Kapcsolatot tart az elhunyt családjával. Támogatja az elhunyt családját a gyász időszakában.	Ismeri a halálhoz kötődő rítusokat. Ismeri a gyász fázisait és azok jellemzőit. Felismeri a szövődményes gyászt. Ismeri az önsegítő csoportok tevékenységét, elérhetőségét.	Kész együttműködni az elhunyt családjával Tiszteletben tartja a család gyászreakcióit.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál. Javaslatot tesz mentálhigiénés szakember bevonására.

58	Megfigyeli az újszülött és koraszülött életjelenségeit. Apgarértéket számol.	Ismeri a koraszülött és az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzőit, a vitális paraméterek korszpecifikus normál értékeit. Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Komplexitásában ismeri az Apgarrendszert.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez / törvényes képviselőihez.	Önállóan végzi az újszülött és koraszülött megfigyelését, esetleges állapotváltozás esetén az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
59	Kora- és újszülöttet ápol, ellátásában részt vesz.	Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Ismeri a koraszülött szülés utáni, valamint további speciális ellátási igényeit (PIC) ellátását. Ismeri leggyakrabban előforduló veleszületett fejlődési rendellenességeket és szülési sérüléseket, valamint az egyéb újszülöttkori betegségeket		A kora- és újszülött ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

60	Koraszülöttet, újszülöttet táplál.	Ismeri a kora- és újszülött táplálásának fogalmát, módjait, eszközeit.	Szem előtt tartja a táplálás és a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A táplálási mód megválasztásánál az orvos utasítása szerint jár el.
61	A beteg csecsemő, vagy gyermek állapotának megfelelő diéta és táplálási mód alkalmazásában részt vesz.	Rendelkezik az alapvető táplálkozási ismeretekkel. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.		
62	Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol, ellátását segíti.	Ismeri a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát, diagnosztikáját, ellátásának ápolói feladatait.	Körültekintő pontossággal figyeli meg a gyermeket és környezetét, amely ot körülveszi. Empatikus, precíz.	Orvosi utasítás szerint önállóan végzi az ápolást. Az ellátásban együttműködik.
63	Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, a gyermekelhanyagolást.	Ismeri a gyermekbántalmazás és gyermekelhanyagolás fogalmát, csoportosítását, fajtáit. Tudja azok alarmírozó jeleit. Ismeri az erre vonatkozó jogszabályokat.		Önállóan végzi a megfigyelést, az esetleges alarmírozó jeleket az orvosnak rögtön jelzi. Pontosan dokumentál.
64	Gyermekekori fertőző betegségeken szenvedő gyermeket ápol, segédkezik az ellátásban.	Ismeri a gyermekekori fertőzőbetegségek okait, tüneteit, sajátosságait. Részletesen ismeri a fertőzőbetegek ápolásának specialitásait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Az ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

65	Gyermekesebészeti perioperatív ápolási feladatokat lát el.	Ismeri a főbb gyermeksebészeti betegségeket, az azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokat, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a műtét körüli teendőket, szervcsoportok szerint a műtétek fajtáinak alapjait.		Az ápolást önállóan végzi, a perioperatív gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
66	Traumatológiai gyermekbetegeket ápol, sérüléseket szakma szabályai szerint lát el.	Ismeri a főbb gyermektraumatológiai betegségeket és azok ápolói feladatait, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a sérülések fajtáit, lehetséges korai szövődményeit, elsődleges ellátását és azok ápolói teendőit. Tudja az artériás nyomópontokat.		Az ápolást önállóan végzi, a sebek ellátásában, valamint a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
67	Palliatív és haldokló gyermeket ápol, szülőt/törvényes képviselőt segíti a gyászfolyamatok-ban.	Ismeri a palliatív és haldokló gyermek ellátásának szabályait. Ismeri a haldoklás szakaszait, a gyászfolyamatokat, valamint a halott gyermek ellátásának ápolói feladatait.	Etikus, empatikus magatartást tanúsít. Emberi méltósággal végzi az ápolást. Tiszteletben tartja a haldokló beteg chartájában és a szakmai etikai kódexben foglaltakat.	Orvosi utasítás szerint, önállóan és részben önállóan végzi.

68	Fájdalom tüneteit felismeri korszpecifikusan, a beteg gyermek fájdalmát monitorozza. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez.	Ismeri a fájdalom kórtanának alapjait, vitális paraméterekben jelentkező változásait. A fájdalom objektivizálásának skáláit. Tudja a fájdalomcsillapítás lehetőségeit, esetleges korai szövődményeit, valamint a saját kompetenciáját a fájdalomcsillapításban.	Empatikus, odafigyelő módon végzi a fájdalom felmérését, nagy figyelmet fordít a beteg gyermek fájdalmainak enyhítésére.	Önállóan végzi a fájdalom felmérését. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást orvosi utasítás szerint önállóan végzi el.
69	Életkorának megfelelően kommunikál a beteg gyermekkel, szüleivel/törvényes képviselőjével, valamint az ellátó team tagjaival.	Ismeri a gyermekgyógyászat specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empatikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Kompetenciájához mérten önállóan végzi. Betartja a betegjogokat, az etikai követelményeket.
70	A beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői számára pszichés támogatást nyújt. Közreműködik a szororigén pszichikus ártalmak kialakulásának megelőzésében.	Ismeri a segítő kapcsolatokat pszichológiájának alapszabályait és munkájának ápoláslélektani vonatkozásait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.		
71	Egészségnevelést, betegedukációt végez a beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői részére.	Ismeri az egészségnevelés, egészségfejlesztés, betegoktatás színtereit, eszközeit és módszereit.	Szem előtt tartja a beteg gyermek szükségleteit, a szülő, vagy törvényes képviselő igényeit. Elkötelezett az	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi tevékenységét,

			egészségtudatos magatartás iránt.	önálló javaslatokat fogalmaz meg.
72	Műszeres vizsgálatokat (látásélesség és színlátás vizsgálat, szűrő audiometriás vizsgálat, Doppler– vizsgálat, légzésfunkciós vizsgálat.	Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját.	Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában. Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően. Érdeklődik a munkakörnyezetében elérhető diagnosztikus módszerek iránt	Önállóan alkalmazza szakterületén a szakmai irányelvekben rögzített tevékenységeket, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett A vizsgálatokat önállóan végzi. Frissíti a diagnosztikával kapcsolatos szakmai ismereteit, követi a változásokat.

3. A szakirányú oktatásba történő belépés feltételei

1.	Iskolai előképzettség:	Alapfokú iskolai végzettség 6 éves képzés esetén Érettségi vizsga 3 éves képzés esetén Gyakorló ápoló előképzettség egy éves Híd-képzés esetén
2.	Alkalmassági követelmények:	
	Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat:	Szükséges. Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálat elvégzése, a 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint (az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével) történik. A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat
	Pályaalkalmassági vizsgálat:	Szükséges. A 40/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet melléklete tartalmazza az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozásokat. A szakmai olvasott és hallott szöveg megértése, jó memória, jó kommunikációs készség (szóban, írásban), jó kooperációs/együttműködési készség, képesség, jó kapcsolatteremtő képesség, jó szervezőkészség, képesség, komplex jelzésrendszerek értelmezése, kreativitás, precizitás, lényeglátás, döntésképesség, alkalmasság az önálló munkára és a team munkára egyaránt, stressztűrő képesség, jó állóképesség, izomerő, higiénés szemlélet, külső és belső rendezettség. A pszichikai alkalmassági vizsgálatok a célnak megfelelően kiterjednek: a pszichés egyensúly meglétére, a devianciák hiányára, az intellektuális képességek meglétére, a figyelmi képességek megfelelőségére, a személyiségi sajátosságok megfelelőségére, a pályamotiváció megfelelőségére. Vizsgálandó személyiségjegyek: önismeret, önkontroll, szabálytudat, felelősségtudat, empátia, együttműködés. Kizáró feltételek: Bármilyen krónikus pszichiátriai betegség vagy veleszületett ártalom (idegfejlődési zavar), együttműködés hiánya, beilleszkedési zavarok, agresszív magatartás, hangulatzavarok, közönyösség, az érdeklődés hiánya, orvosi értelemben vett abúzus (gyógyszer, kábítószer, alkohol, egyéb tudatmódosító szerek, eljárások), kommunikációs zavarok.

4. A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges személyi feltételek

Funkció		Végzettség	Szakképzettség (szakképesítés)	Szakirányú szakmai gyakorlat	Egyéb (pl. kamarai gyakorlati oktatói vizsga)
1.	Szakirányú oktatásért felelős személy	Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő, egészségügyi szakoktatói végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.			
2.	Oktató(k)	Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő BSc ápoló egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal			
3.	Műszaki, fizikai dolgozó(k)				

5. A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

1.	Helyiségek (tanterem, tanműhely, tanterem, adminisztrációs iroda, irattár stb.):	Az Általános ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5.3 pontja által előírtak szerint
2.	Eszközök és berendezések	
3.	A tananyag-, illetve tematikai egységek (tantárgyak, témakörök) teljesítéséhez szükséges anyagok és felszerelések:	
4.	Egyéb speciális feltételek:	

6. A szakirányú oktatás tervezett időtartama

1.	Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások (óra):	63	100 %
2.	Tantermi/elméleti foglalkozások (óra):	-	%
3.	A foglalkozások összes óraszám:	63	12%

7. Tanulási területek

	A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése	Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások (óra)	Tantermi/elméleti foglalkozások (óra)	A tanulási terület foglalkozásainak összes óraszám
1.	3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek	63	-	63
A tanulási területek összes óraszám:		63	-	63

II. A TANULÁSI TERÜLETEK / TANTÁRGYAK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

1. A Klinikai gyakorlatok II. tantárgyhoz tartozó tanulási eredmények (szakmai kimeneti követelmények) felsorolása

TEA-s.sz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját	Teljesen önállóan	Segítőkész, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi. Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	
2	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Teljesen önállóan	Tevékenységét az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az	

3	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez..	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Teljesen önállóan	eredményeket pontosan dokumentálja. A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít. Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.	
4	Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.	
5	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Teljesen önállóan	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt	
6	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa,	Teljesen önállóan		

		PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyag-kondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.		az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.	
7	Invazív beavatkozásokat végez (véna kanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét, a transzurethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja.	
8	Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és egészségvédelmi szabályokat.	

3. A tanulási terület tartalmi elemei

A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése:		3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek						
A tanulási területhez tartozó tantárgyak és témakörök óraszámja								
				A (szakirányú) oktatás évfolyama			Összes óraszámja	
Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése			Az évfolyam összes óraszámja				
Klinikumi és szakápolástani ismeretek	3.10.16 Klinikai gyakorlat II						63	63
	3.10.16.6.1 Irányított gyakorlat						49	49
	3.10.16.6.2 Orientációs gyakorlat						14	14

A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszámja és ajánlott szervezési módja:	Irányított gyakorlat	A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni: Vitális paraméterek megfigyelése Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben Porampulla oldása, mulageon	49 óra	Egyéni/páros

		Perfuzor használata Beöntés Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párasító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó) Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusa Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusa, gyakorlata Enterális gyógyszerelés Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, életkori sajátosságai A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusa, szabályai A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon Vérvétel, Perifériás kanül felvezetése, mulageon Szárnycső felvezetése Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon		
--	--	---	--	--

		Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel - Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék). Dialízis, punctiók, biopsiák ápolói feladatai Ápolási diagnózisok felállítása Katéterezés, Sebkezelés, Sztómagondozás Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben Vizitekre történő kórtermi előkészítés, hulladékkezelés		
	Orientációs gyakorlat	A tanuló érdeklődésének és az infrastruktúrális lehetőségeknek megfelelő gyakorlat.	14 óra	<i>Egyéni/páros</i>
Tantermi/elméleti foglalkozások témakörei:	Tantárgy témakörének megnevezése 1.:			<i>(óra)</i>
	Tantárgy témakörének megnevezése 2.:			<i>(óra)</i>

Értékelés	
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	-

A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (fejlesztő értékelés):	A fejlesztő értékelés szerepe, hogy a képzésben résztvevők fejlődését támogassa, a tanulási igényeket pontosítsa, az oktatók tanulásszervezési feladatait segítse. A képzés közbeni fejlesztő értékelés módjai: Visszakérdezés, Gyakorlati feladatmegoldás, Képzésben résztvevő visszajelzései, Beszélgetés A fejlesztő értékeléshez nem tartozik minősítés, a tanulási és tanítási folyamatokat szolgálja.
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Témakörönként értékelés történik 5 fokozatú skálán. A záró értékelésre a képzés végén kerül sor, melyben az egyes témakörökre adott érdemjegyek (legalább elégséges) azonos súlyozással kerülnek figyelembe vételre. Számonkérések formái: gyakorlati feladatok Számonkérések tartalma: A témakörök tartalma szerinti ismeretek, készségek, képességek.
Az érdemjegy megállapításának módja:	Tantárgyanként egy-egy osztályzat

A Klinikai gyakorlat II megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek	
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal
A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	-

A Klinikai gyakorlat II megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	A gyakorlati helyszínen	A tantermi/elméleti foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	Az általános ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5.3 pontja által előírtak szerint	-
Eszközök és berendezések:		-
Anyagok és felszerelések:		-
Egyéb speciális feltételek:		-

SZAKMAI VIZSGA

(Részlet az Általános ápoló szakma Képzési és kimeneti követelményéből)

9. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

9.1 Szakma megnevezése: Általános Ápoló

9.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

9.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

9.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a vizsgaszervező intézménynek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban. A vizsgázó csak akkor szerezhets bizonyítványt, ha valamennyi vizsgarészt eredményesen teljesítette, és elérte a minimum 40%-os eredményt.

9.3 Központi interaktív vizsga

9.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Általános Ápoló**

9.3.2 A vizsgatevékenység leírása A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott. A teszt az alábbi tananyagokat tartalmazza:

- ☐ Anatómia-élettan 25%
- ☐ Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- ☐ Gyógyszertani ismeretek 10%
- ☐ Szakápolástani ismeretek 30%
- ☐ Társadalomtudományi ismeretek 10%

Az alábbi tanulási eredményeket szükséges mérnie a tesztnek:

- ☐ Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap- és speciális ápolói feladatait, eszközeit és azok használatát. Tudatában van saját tevékenysége lehetséges következményeinek. Ismeri az ápolás funkcióit, az ápolási folyamat szakaszait.
- ☐ Ismeri a főbb ápolási modelleket.
- ☐ Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- ☐ Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi háttérét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- ☐ Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.

-
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a csapolások, biopsziák, képalkotó diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket. Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, típusait, jellemzőit, a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel, saját kompetenciáival a fájdalomcsillapítás terén.
- Alapvető gyógyszerertani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszerértékelés szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékegyenleg készítését.
- Ismeri a transzfúzió javallatait, a fő vércsoportokat, a vércsoport meghatározás és a transzfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. Ismeri a vérkészítmények fajtáit, tárolásuk és felhasználásuk szabályait. Azonosítja a transzfúzió szövődményeire utaló jeleket.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.
- Ismeri a főbb kórokhoz kapcsolódó szakápolási és alapápolási feladatokat.
- Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális véna kanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizelet katéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.

-
- Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat.
- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.
- Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a megelőzéshez/ kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit
- Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. □ Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait. Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.
- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékszükséglet, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürítés, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.
- Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.

- ☐
- ☐ Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.
- ☐ Ismeri a szociológia, egészségszociológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.
- ☐ Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- ☐ Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- ☐ Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- ☐ Alapvető gyógyszerertani ismeretekkel rendelkezik.
- ☐ Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszerértékelés szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- ☐ Ismeri a transzfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transzfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. ☐ Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transzfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.
- ☐ Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- ☐ Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.
- ☐ Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét.
- ☐ Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat,
- ☐ Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- ☐ Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- ☐ Ismeri a főbb belgyógyászati és onkológiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
Ismeri a főbb sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- ☐ Ismeri a gyakoribb gyermekgyógyászati és nőgyógyászati betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- ☐ Ismeri a gyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- ☐ Ismeri a neurológiai betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- ☐ Ismeri a csecsemő- és gyermekápolói feladatokat, az alapellátási és közösségi, foglalkozásegészségügyi, geriátriai és krónikus beteg, hospice, onkológiai szakápolói feladatokat, és azok ellátását.

9.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

9.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

9.4 Projektfeladat

9.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápoló gyakorlati vizsga

9.4.2 A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása (10%)

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi/szimulációs körülmények között (45%)

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés (45%)

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magába foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

Minden kompetenciaszintű non-invazív tevékenység 50 alkalommal történő elvégzése, minden kompetenciaszintű invazív tevékenység, tevékenységenként legalább 5 db elvégzése.

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét, időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel, az elvégzett szakápolási tevékenységek, az asszisztált és elvégzett feladatsorok, beavatkozások leírása szerepeljen. A portfóliónak rövid összefoglalót kell tartalmaznia az összefüggő gyakorlaton tapasztalatokról, a tanuló által megfigyelt vizsgálatokról, kezelésekről, csoportterápiás és gyógyfoglalkoztatói élményekről. Szerepelhet benne bármely tanult témaköri csoporttal/ témakörrel kapcsolatos gyakorlati tevékenység, megfigyelés. A portfóliónak tartalmaznia kell gyakorlati területenként legalább egy beteggel készített interjút (anamnézis felvételt), rögzítenie kell a tanuló által meghatározott ápolási diagnózisokat, a célokat és a beteg ellátására összeállított egyéni ápolási tervét. Az interjú az adott gyakorlati helyszínnek és a speciális témakörnek megfelelő célzott kérdéseket tartalmazó kérőssorát (pl. szociális/egészségügyi anamnézis

felvétele) a tanulónak kell összeállítania. Az interjú legfeljebb 4 oldal A/4 méretű lap terjedelmű.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%): Esettanulmány készítése egy tetszőleges gyakorlati helyről:

1. Ápolási anamnézis felvétele –interjú készítés
2. Dokumentum elemzés, kórelőzmény, szedett gyógyszerek ismertetése
3. Az adott betegségekre leginkább jellemző NANDA ápolási diagnózisok felállítása (kötelező vonások, meghatározó jellegzetességek a NANDA diagnózishoz tartozó NOC, NIC, konkrét ápolási tevékenységek, értékelési kritériumok, legalább 10 diagnózis esetében kidolgozva)
4. Szükséges kompetencia szintű ápolói beavatkozások leírása, szövődmények megfigyelése, rögzítése és a 2005/36/EK irányelvben meghatározott gyakorlati képzési idő meglétének az igazolása.
5. Ápolási folyamat meghatározása
6. Edukációs terv kidolgozása
7. Ápolási zárójelentés elkészítése

A portfólió választható elemei (a tanuló legalább egyet választ, a portfólió értékelése során súlyaránya 30%):

- ☐ Szakmai versenyek – amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt – és azok eredményeinek bemutatása
- ☐ Szakmai események bemutatása, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- ☐ Saját tudományos munka bemutatása
- ☐ Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- ☐ Dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban
- ☐ Diákönkormányzatban végzett legalább egy éves tevékenység

B) vizsgarész. Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi/szimulációs körülmények között.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 40%):

A vizsga során a következő klinikumi gyakorlati területeket egyaránt biztosítani kell vizsgahelyszíneként: belgyógyászat, sebészet, gyermekgyógyászat, szülészeti-nőgyógyászat, ortopédia, traumatológia. A vizsgázó a gyakorlati vizsga reggelén húz vizsgafeladatot, melyet követően az adott osztályon megkezdí vizsgatevékenységét legalább 20 perc időtartamban. A kihúzott vizsgafeladat betegesetének megfelelően

□

lássa el az ápolói feladatokat, majd a szakmai beszélgetésén során a vizsgázónak össze kell foglalnia az adott betegséghez tartozó anatómiai/élettani/kórélettani alapokat, a kórkép lényegét, tünettanát, diagnosztikus, terápiás lehetőségeit és ápolási/szakápolási specialitásait.

A vizsgarész során a vizsgázó valós munkakörnyezetben történő munkavégzés közbeni megfigyelésére kerül sor.

- Felméri a beteg szükségleteit, beazonosítja ápolási igényeit, és egyénre szabottan megtervezi az ápolását. Részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában. Az ápolás tervezésekor figyelembe veszi a szükségleteket módosító tényezőket, a beteg szociokulturális jellemzőit, meglévő ismereteit, önálló képességét, illetve fennálló akadályozottságát.
- A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt. Hiteles kommunikációt folytat. A betegjogokat tiszteletben tartja. Etikus viselkedés jellemzi.
- A beteg szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.
- Az osztályon gyakorlatukat töltő tanuló ápolók gyakorlati oktatását végzi.
- Tanácsot ad a rászoruló betegnek a szociális segítségnyújtás igénybevételéhez.
- Helyesen alkalmazza a standard, kontakt és cseppfertőzés izoláció eljárásait. Izolált beteget ápol. Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli. Környezettudatos magatartást tanúsít.
- Elhelyezi a beteget a kórházi osztályon (betegfelvételt, betegátvételt, betegátadást végez), a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.
- Betegmegfigyelést végez, felismeri a beteg állapotában bekövetkező változásokat, megfigyelésének eredményeit dokumentálja.
- Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai vizsgálatokat végez. Elvégzett tevékenységeit dokumentálja.
- Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez (testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek, 12 elvezetéses EKG).
- Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.
- Előkészíti diagnosztikai és terápiás eljárásokhoz a beteget, az eszközöket és a környezetet, elvégzi a beavatkozások körüli ápolói feladatokat (csapolások, biopsziák, képalkotó diagnosztikai módszerek, spirometria).
- A beteg fájdalmát felméri, monitorozza, gyógyszer nélküli, és orvos utasításának megfelelő gyógyszeres fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.
- Elvégzi a gyógyszeres kezelés valamennyi, kompetenciájába tartozó formáját. Inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Asszisztál intravénás injekció beadásánál.
- Előkészít infúzió bejuttatásához. Hatóanyag nélküli infúziót összeállít, beköt a betegnek, szükség esetén infúziós palackot/zsákot cserél. Folyadékkegyenleget készít.
- Segédkezik az orvosnak transzfúziós terápiánál, a beteg állapotváltozását észleli, értékeli és a szükséges intézkedéseket megteszi.

□

- A beteg állapotának megfelelő diétát és táplálási módot alkalmaz.
- Belgyógyászati betegek általános és speciális ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegek általános és speciális ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Gyermekgyógyászati és a nőgyógyászati betegek ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Segédkezik a kritikus állapotú betegek pre- és intrahospitális ellátásában, elvégzi a kapcsolódó ápolói feladatokat. Speciális gyógyszer bejuttatási módokat alkalmaz, parenterális táplálást végez.
- Neurológiai betegek általános és speciális ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el, részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Fül-orr-gégészeti, bőrgyógyászati, szemészeti, urológiai és infektológiai betegeket ápol az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Asszisztál invazív beavatkozásoknál.
- Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.
- Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).
- Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi, tevékenységét dokumentálja.
- Inkontinens beteg ápolását végzi.
- Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja a beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.
- Alapellátási és közösségi, foglalkozásegészségügyi, onkológiai, geriátriai és krónikus beteg, hospice szakápolói feladatokat lát el.
- Csecsemő és gyerekápolói feladatokat lát el.
- Perifériás vénakanült behelyez, gondoz.
- Férfi és női hólyagkatéterezést előkészít, elvéggez, gondoz.
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és kivitelezés
- Nasogastricus szonda levezetése, helyének ellenőrzése, táplálás és gyógyszerelés szondán keresztül
- Beöntés előkészítése adása.

- ☐ Colostoma, ileostoma, urostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- ☐ Decubitus felmérése, és stádiumának megfelelő ellátása.
- ☐ Biopsziákhoz, punctiókhoz előkészít asszisztál.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 25 perc):

A vizsga során a következő klinikumi gyakorlati területeket egyaránt biztosítani kell vizsgahelyszínként: belgyógyászat, sebészet, gyermekgyógyászat, szülészeti-nőgyógyászat, ortopédia, traumatológia. A vizsgázó a gyakorlati vizsga reggelén húz vizsgafeladatot, melyet követően az adott osztályon megkezdí vizsgatevékenységét. A kihúzott vizsgafeladat betegesetének megfelelően lássa el az ápolói feladatokat, majd a szakmai beszélgetésén során a vizsgázónak össze kell foglalnia az adott betegséghez tartozó anatómiai/élettani/kórélettani alapokat, a kórkép lényegét, tünettanát, diagnosztikus, terápiás lehetőségeit és ápolási/szakápolási specialitásait.

A központi feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, a tanulási eredmények alapján, illetve tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- ☐ Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése
- ☐ Kardinális tünetek: pulzus, vérnyomás mérése, pulsoxymetria
- ☐ Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel
- ☐ Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris astrup mintavételhez és kivitelezés
- ☐ Injekciózás: subcután injekció
- ☐ Injekciózás: intramuscularis injekció
- ☐ vénás injekció percutan bejuttatása
- ☐ vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- ☐ Injekciózás: intracután injekció
- ☐ Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- ☐ Az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése - Pulzusoximetria
- ☐ Perifériás kanül felvezetése és gondozása
- ☐ Nasogastricus szonda levezetése, helyének ellenőrzése, táplálás és gyógyszerelés szondán keresztül
- ☐ Beöntés adása
- ☐ Tracheostoma ellátása
- ☐ Colostoma, ileostoma, urostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
 - ☐ Betegmegfigyelő monitor alkalmazása
- ☐ Perfusor használata, parenterális folyadékpótlás, infúzió összeállítása
- ☐ EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése és dorsalis elvezetések felhelyezése

□

- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: oralis, nasalis, sublingvalis úton, □ A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és kivitelezés női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorsteszt segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és kivitelezés férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és kivitelezés. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus ellátás I-II. stádium
- Decubitus ellátás III-IV. stádium
- Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Oxigénterápia magas nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebellátás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása
- Mellkas csövezéshez előkészítés és asszisztálás
- Mellkas csapoláshoz előkészítés, asszisztálás menete
- Hascsapoláshoz előkészítés, asszisztálás menete
- Félautomata és automata defibrillátor használata
- Lumbalpunkcióhoz előkészítés, asszisztálás menete
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- gyorsteszt kivitelezése
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgáló bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat, maximum 15 percben.

9.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 40% 9.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban:

10% B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 45%

C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 45%

- ☐ Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- ☐ Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- ☐ A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- ☐ A munkavégzés ütemezése, határozottság
- ☐ Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- ☐ A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- ☐ Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- 9.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
A technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember. A gyakorlati vizsga helyszínén a beteg/páciens (beleegyező nyilatkozattal rendelkező), vagy azt helyettesítő imitátor.
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.
- 9.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során az 5. pontban felsorolt eszközök.
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a feladatsorban szereplő vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, anyagok, fantomok, mulázsok, szimulátorok.
- 9.7 A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:
- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyaránnal kell beszámítani
- a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek)
30% súlyaránnal kell beszámítani.
- a szakmai vizsgát 60% súlyaránnal kell beszámítani.
- 9.8 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:
EURO SKILL, WORD SKILL versenyeken elért 1-3. helyezés megszerzése.
- 9.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

10. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.

A duális szakképzés keretében szervezett Általános ápoló képzés megfelel az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelvében megfogalmazott követelményeknek.